

**Otvoreni investicijski fond
sa javnom ponudom
„Raiffeisen Balance“**

Finansijski izvještaji za
godinu koja je završila
31. decembra 2019. i
Izvještaj nezavisnog revizora

Sadržaj

	<u>Stranica</u>
Odgovornost za finansijske izvještaje	1
Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja	2 – 5
Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti	6
Izvještaj o finansijskom položaju	7
Izvještaj o novčanim tokovima	8
Izvještaj o promjenama na kapitalu	9
Napomene uz finansijske izvještaje	10 – 36
Prilozi 1 – 4	37 – 52

ODGOVORNOST ZA FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE

Uprava „Raiffeisen Invest“ društva za upravljanje fondovima d.d., u daljem tekstu „Društvo“ je dužna da vodi knjigovodstvo i sastavlja i podnosi računovodstvene izvještaje u skladu sa zakonskim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine, a koji pružaju istinit i fer pregled stanja u Otvorenom investicionom fondu sa javnom ponudom „RAIFFEISEN BALANCE“ (u daljnjem tekstu „Fond“), kao i njegove rezultate poslovanja za navedeni period.

Nakon provedbe odgovarajućeg istraživanja, Uprava opravdano očekuje da će Fond u dogledno vrijeme raspolagati odgovarajućim resursima, te stoga i dalje usvaja načelo vremenske neograničenosti poslovanja pri sastavljanju finansijskih izvještaja.

Odgovornosti Uprave pri izradi finansijskih izvještaja obuhvaćaju slijedeće:

- odabir i dosljednu primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika;
- davanje opravdanih i razboritih prosudbi i procjena;
- postupanje u skladu s važećim računovodstvenim standardima, uz objavu i obrazloženje svih materijalno značajnih odstupanja u finansijskim izvještajima; i
- sastavljanje finansijskih izvještaja pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja, osim ako pretpostavka da će Fond nastaviti poslovanje nije primjerena.

Uprava je odgovorna za vođenje odgovarajućih računovodstvenih evidencija, koje u svakom trenutku s opravdanom tačnošću prikazuju finansijski položaj Fonda. Također, Uprava je dužna pobrinuti se da finansijski izvještaji budu u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine. Pored toga, Uprava je odgovorna za čuvanje imovine Fonda, te za poduzimanje opravdanih koraka za sprječavanje i otkrivanje prevare i drugih nepravilnosti.

Za i u ime Uprave „Raiffeisen Invest“ društvo za upravljanje fondovima d.d.:

Ademir Osmanović, direktor
Raiffeisen Invest d.d.

Zmaja od Bosne bb
Sarajevo
Bosna i Hercegovina

9. mart 2020. godine

IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Upravi i udjeličarima Otvorenog investicionog fonda sa javnom ponudom „RAIFFEISEN BALANCE“

Mišljenje

Obavili smo reviziju finansijskih izvještaja Otvoreni Investicioni Fond sa javnom ponudom „RAIFFEISEN BALANCE“ („Fond“), koji se sastoje od izvještaja o finansijskom položaju na dan 31. decembra 2019. godine, izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti, izvještaja o promjenama na kapitalu i izvještaja o novčanim tokovima za godinu koja je tada završila, te sažetog prikaza značajnih računovodstvenih politika i drugih napomena uz finansijske izvještaje.

Prema našem mišljenju, priloženi finansijski izvještaji fer prezentiraju, u svim značajnim odrednicama, finansijski položaj Fonda na dan 31. decembra 2019. godine, te njegovu finansijsku uspješnost i njegove novčane tokove, za godinu koja je tada završila, i sastavljeni su u skladu sa zakonskim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Osnova za mišljenje

Obavili smo našu reviziju u skladu sa Međunarodnim revizijskim standardima (MRevS-ima). Naše odgovornosti prema tim standardima su dalje opisane u paragrafu o revizorovim odgovornostima za reviziju finansijskih izvještaja. Nezavisni smo od Fonda u skladu s Kodeksom etike za profesionalne računovođe Odbora za međunarodne standarde etike za računovođe (IESBA Kodeksom) kao i u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju finansijskih izvještaja u skladu s tim zahtjevima. Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo dobili dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Ostala pitanja

Finansijske izvještaje Fonda za godinu koja je završila 31. decembra 2018. je revidirao drugi revizor, koji je 8. februara 2019. godine izrazio nemodifikovano mišljenje na te izvještaje.

Deloitte se odnosi na Deloitte Touche Tohmatsu Limited, skraćeno DTTL, i mrežu njegovih članova i s njima povezanih subjekata (zajednički „organizacija Deloitte“). DTTL („Deloitte Global“) i svaki njegov član i njegovi povezani subjekti su pravno odvojeni i samostalni subjekti, koji se ne mogu međusobno obavezivati na određene radnje u odnosu na treće strane. DTTL i svi njegovi povezani subjekti odgovorni su isključivo za vlastita, a ne međusobna, djela i propuste. Usluge klijentima ne pruža DTTL. Detaljan opis DTTL-a i njegovih članova možete pronaći na adresi www.deloitte.com/ba/o-nama.

U Bosni i Hercegovini usluge pružaju Deloitte d.o.o. i Deloitte Advisory Services d.o.o., pod zajedničkim nazivom „Deloitte Bosna i Hercegovina“, subjekti povezani pod krovom društva Deloitte Central Europe Holdings Limited. Deloitte Bosna i Hercegovina je među vodećim pružaocima profesionalnih usluga u zemlji, koje obuhvataju usluge revizije i savjetovanja, poslovnog savjetovanja, finansijskog savjetovanja, savjetovanja u području upravljanja rizicima te porezne i povezane usluge koje pruža više od 60 domaćih i specijaliziranih inostranih stručnjaka.

© 2020. Za informacije, molimo kontaktirajte Deloitte Bosna i Hercegovina.

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su ona pitanja, koja su bila, po našoj profesionalnoj prosudbi, od najveće važnosti za reviziju finansijskih izvještaja tekućeg perioda. Tim pitanjima smo se bavili u kontekstu naše revizije finansijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju našeg mišljenja o njima, i mi ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima.

Ključno revizijsko pitanje

Kao što je navedeno u Napomeni 10., Fond ima iskazanu finansijsku imovinu vrijednosti 1.138 hiljada KM, koja je klasificirana kao finansijska imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha te 2.580 hiljada KM, koja je klasifikovana kao imovina koja se vodi po amortiziranom trošku u skladu sa Međunarodnim standardom finansijskog izvještavanja 9 – Finansijski instrumenti. Određivanje fer vrijednosti Društvo za upravljanje provodi u skladu sa Međunarodnim standardom finansijskog izvještavanja 13 – Mjerenje fer vrijednosti.

S obzirom da navedena imovina čini značajan dio ukupne imovine Fonda, te da mjerenje fer vrijednosti zahtijeva primjenu specifičnih smjernica primjenjivih računovodstvenih standarda te također uključuje prosudbe i procjene od strane Uprave Društva za upravljanje, odlučili smo uključiti vrednovanje ove finansijske imovine kao ključno revizijsko pitanje na koje smo se usmjerili tijekom revizije.

Kako smo pristupili ključnom revizijskom pitanju tokom naše revizije

Tokom revizije stekli smo razumijevanje o procesu određivanja fer vrijednosti finansijske imovine, te smo razmotrili adekvatnost politika, procedura, odgovornosti zaposlenika, te kontrolnih postupaka nad samim procesom kako bismo odredili revizijske postupke kojima smo odgovorili na rizike povezane s vrednovanjem finansijske imovine.

Naše revizijske procedure uključivale su provjeru adekvatnosti dizajna i pregled implementacije internih kontrola Društva za upravljanje Fondom, testiranje operativne učinkovitosti istih, te neposredno testiranje fer vrijednosti finansijske imovine po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha.

Ključna interna kontrola na koju se oslanja Uprava Društva za upravljanje kako bi se osigurala ispravna fer vrijednost navedene finansijske imovine je dnevna korekcija neto vrijednosti Fonda s depozitarnom bankom.

Osim pristupa testiranju internim kontrolama, naši revizijski postupci uključivali su:

- Pregled i analizu portfelja vrijednosnih papira te provjeru jesu li vrijednosni papiri vrednovani u skladu s računovodstvenim politikama Društva za upravljanje i sukladno primjenjivim računovodstvenim standardima koji određuju vrednovanje imovine po fer vrijednosti;
- Usporedbu cijena po kojoj su vrednovani vrijednosni papiri kojima se trguje na aktivnom tržištu s javno dostupnim tržišnim cijenama;
- Provjeru i kritičku prosudbu nad korištenim metodama i ključnim pretpostavkama Društva za upravljanje prilikom procjene vrijednosti vrijednosnih papira kojima se ne trguje na aktivnom tržištu, odnosno onih koji se vode po amortiziranom trošku s ciljem utvrđivanja jesu li korištene metode procjene te ključne pretpostavke razumne i u skladu s našim očekivanjima temeljenim na javno dostupnim tržišnim i povijesnim podacima. Gdje je to bilo primjenjivo, koristili smo vlastitu prosudbu kako bismo odredili parametre za izračun fer vrijednosti ovih finansijskih instrumenata te smo vlastiti izračun usporedili s fer vrijednosti koje je izračunalo Društvo za upravljanje.

Odgovornost Uprave i onih koji su zaduženi za upravljanje za finansijske izvještaje

Uprava je odgovorna za pripremanje i fer prezentiranje priloženih finansijskih izvještaja u skladu sa zakonskim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine, kao i za one interne kontrole koje Uprava odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja finansijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške.

U sastavljanju finansijskih izvještaja, Uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Fonda da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako Uprava ili namjerava likvidirati Fond ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za upravljanje su odgovorni za nadziranje procesa finansijskog izvještavanja kojeg je ustanovio Fond.

Odgovornosti Revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li odvojeni finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške i izdati izvještaj nezavisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu sa zakonskim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili pogreške i smatraju se značajni ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbiru, utiču na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovi tih odvojenih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu sa zakonskim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- Prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza finansijskih izvještaja, zbog prijevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prijevare može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola.
- Stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Fonda.
- Ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila Uprava.
- Zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi Uprava i, temeljeno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Fonda da nastave s vremenski neograničenim poslovanjem. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pozornost u našem izvještaju neovisnog revizora na povezane objave u odvojenim finansijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje. Naši zaključci se temelje na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg izvještaja neovisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uvjeti mogu uzrokovati da Fond prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenoj osnovi.
- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li odvojeni finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Odgovornosti Revizora za reviziju finansijskih izvještaja (nastavak)

Mi komuniciramo s onima koji su zaduženi za upravljanje u vezi s, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i onima u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama koji su otkriveni tijekom naše revizije.

Mi također dajemo izjavu onima koji su zaduženi za upravljanje da smo postupili u skladu s relevantnim etičkim zahtjevima u vezi s neovisnošću i da ćemo komunicirati s njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koja se može razumno smatrati da utječu na našu neovisnost, kao i, gdje je primjenjivo, o povezanim zaštitama.

Između pitanja o kojima se komunicira s onima koji su zaduženi za upravljanje, mi određujemo ona pitanja koja su od najveće važnosti u reviziji finansijskih izvještaja tekućeg razdoblja i stoga su ključna revizijska pitanja. Mi opisujemo ta pitanja u našem revizorovom izvještaju, osim ako zakon ili regulativa sprječava javno objavljivanje pitanja ili kada odlučimo, u iznimno rijetkim okolnostima, da pitanje ne treba izvijestiti u našem izvještaju neovisnog revizora jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice izvještavanja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takvog izvještavanja.

Izveštavanje u skladu sa ostalim zakonskim ili regulatornim zahtjevima

Na osnovu Pravilnika o sadržaju, rokovima i obliku izvještaja investicijskih fondova, društava za upravljanje i banke depozitara („Pravilnik“) izdanog od Komisije za vrijednosne papire i Zakona o investicijskim fondovima Federacije Bosne i Hercegovine („Zakon“), Uprava Društva za upravljanje je izradila obrasce koji su prikazani u Prilogu 1. uz priložene finansijske izvještaje. Za ove obrasce i pripadajuće bilješke odgovara Uprava Društva za upravljanje, te su sastavljeni u skladu sa Pravilnikom. Finansijske informacije u obrascima su izvedene iz priloženih finansijskih izvještaja Fonda.

Sead Bahtanović, direktor i ovlašteni revizor

Deloitte d.o.o. Sarajevo

Zmaja od Bosne 12c

Sarajevo, Bosna i Hercegovina

9. mart 2020. godine

Adnan Bahtanović, ovlašteni revizor

Otvoreni investicijski fond sa javnom ponudom „Raiffeisen Balance“
 Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti
 za godinu koja je završila 31. decembra 2019.
 (Svi iznosi su izraženi u hiljadama KM, osim ako nije drugačije naznačeno)

	Napomena	2019.	2018.
Poslovni prihodi	5	202	180
Poslovni rashodi	6	(163)	(189)
REALIZOVANI GUBITAK		39	(9)
Finansijski prihodi	7	-	2
Finansijski rashodi	7	-	(7)
REALIZOVANI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA		39	(14)
Porez na dobit		-	-
REALIZOVANI GUBITAK POSLIJE OPOREZIVANJA		39	(14)
Nerealizovani dobici / (gubici), neto	8	235	(226)
POVEĆANJE / (SMANJENJE) NETO IMOVINE OD POSLOVANJA FONDA		274	(240)
Ostala sveobuhvatna dobit			
(Smanjenje) po osnovu ulaganja u finansijsku imovinu raspoloživu za prodaju		-	(16)
Prenos na bilans uspjeha u svrhu prilagođavanja kod početne primjene MSFI 9		-	(1)
UKUPNI OSTALI SVEOBUH VATNI GUBITAK		-	(17)
UKUPNI SVEOBUH VATNA DOBIT / (GUBITAK) ZA GODINU		274	(257)

Napomene u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Otvoreni investicijski fond sa javnom ponudom „Raiffeisen Balance“
 Izvještaj o finansijskom položaju
 na dan 31. decembra 2019. godine
 (Svi iznosi su izraženi u hiljadama KM, osim ako nije drugačije naznačeno)

	Napomena	31. decembar 2019.	31. decembar 2018.
AKTIVA			
Dugoročna imovina			
Novac i novčani ekvivalenti	9	308	84
Finansijska imovina koja se vodi po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	10	1.138	1.496
Finansijska imovina koja se vodi po amortiziranom trošku	11	2.580	4.028
Kratkoročna potraživanja	12	30	41
UKUPNA AKTIVA		4.056	5.649
PASIVA			
Obaveze			
Obaveze po osnovu tekućeg poslovanja	13	16	21
Ukupno obaveze		16	21
Neto imovina			
Udjeli		3.499	5.361
Neraspoređena dobit		541	267
Ukupno kratkoročne obaveze		4.040	5.628
UKUPNO PASIVA		4.056	5.649
Dodatne informacije			
Broj udjela		31.782,330	46.668,6157
Neto vrijednost imovine po udjelu		127,1058	120,5806

Napomene u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Potpisao za i u ime Društva dana 9. marta 2020. godine:

Ademir Osmanović
 Direktor

Otvoreni investicijski fond sa javnom ponudom „Raiffeisen Balance“
 Izvještaj o novčanim tokovima
 za godinu koja je završila 31. decembra 2019.
 (Svi iznosi su izraženi u hiljadama KM, osim ako nije drugačije naznačeno)

	2019.	2018.
POSLOVNE AKTIVNOSTI		
Prilivi po osnovu prodaje ulaganja	890	845
Prilivi po osnovu dividendi	1	-
Prilivi po osnovu kamata	32	52
Ostali prilivi od operativne aktivnosti	1.611	3.188
Ukupno prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	2.534	4.085
Odlivi po osnovu ulaganja u vrijednosne papire	(208)	(2.271)
Odlivi po osnovu ostalih ulaganja	-	(1.693)
Odlivi po osnovu naknada društvu za upravljanje	(129)	(140)
Odlivi po osnovu troškova kupovine i prodaje VP	(1)	(1)
Odlivi po osnovu troškova banke depozitara	(24)	(22)
Odlivi po osnovu ostalih rashoda iz operativne djelatnosti	(87)	(1.480)
Ukupno odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	(449)	(5.607)
Neto novčani prilivi / (odlivi) iz poslovne aktivnosti	2.085	(1.522)
FINANSIJSKE AKTIVNOSTI		
Prilivi gotovine po osnovu izdavanja udjela	115	1.131
Odlivi gotovine po osnovu otkupa udjela	(1.976)	(479)
Neto novčani (odlivi) / prilivi iz finansijskih aktivnosti	(1.861)	652
(Negativne) kursne razlike po osnovu preračuna gotovine	-	(1)
NETO POVEĆANJE / (SMANJENJE) NOVCA	224	(870)
NOVČANA SREDSTVA NA POČETKU GODINE	84	954
NOVČANA SREDSTVA NA KRAJU GODINE	308	84

Napomene u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Otvoreni investicijski fond sa javnom ponudom „Raiffeisen Balance“
 Izvještaj o promjenama na kapitalu
 za godinu koja je završila 31. decembra 2019.
 (Svi iznosi su izraženi u hiljadama KM, osim ako nije drugačije naznačeno)

	Udjeli	Neraspoređena dobit	Revalorizacije rezerve	Ukupno
Stanje 31. decembra 2017.	4.709	507	17	5.233
Povećanje po osnovu izdatih udjela	1.131	-	-	1.131
Smanjenje po osnovu povlačenja udjela	(479)	-	-	(479)
Gubitak za godinu	-	(240)	-	(240)
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	(17)	(17)
Stanje 31. decembra 2018.	5.361	267	-	5.628
Povećanje po osnovu izdatih udjela	115	-	-	115
Smanjenje po osnovu povlačenja udjela	(1.977)	-	-	(1.977)
Dobit za godinu	-	274	-	274
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	-	-
Ukupna sveobuhvatna dobit				
Stanje 31. decembra 2019.	3.499	541	-	4.040

Napomene u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Otvoreni investicijski fond sa javnom ponudom „Raiffeisen Balance“

Napomene uz finansijske izvještaje

za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(Svi iznosi su izraženi u hiljadama KM, osim ako nije drugačije naznačeno)

---

1. OPŠTI PODACI I DJELATNOST

Otvoreni investicijski fond sa javnom ponudom „RAIFFEISEN BALANCE“ je posebna imovina bez svojstva pravnog lica, koju je uz dozvolu Komisije za vrijednosne papire FBiH (u daljem tekstu „Komisija“) osnovalo „Raiffeisen Invest“ društvo za upravljanje fondovima d.d. (u daljem tekstu „Društvo“). Dozvola za osnivanje Fonda izdata je Rješenjem broj 05/3-19-13/13 dana 10. januara 2013. godine, a dozvola za upravljanje Fondom izdata je od strane Komisije za vrijednosne papire FBiH dana 10. januara 2013. godine pod brojem 05/3-19-11/13. Banka depozitar je bila Sberbank BH d.d. Sarajevo (prethodno Volksbank BH d.d. Sarajevo) do 29. marta 2018. godine. Od 29. marta 2018. godine nova banka depozitar je UniCredit Bank d.d. Mostar.

Sjedište Fonda je u Sarajevu, u ulici Zmaja od Bosne bb.

Finansijski izvještaji su iskazani u službenoj valuti Bosne i Hercegovine, konvertibilnoj marki (KM), koja je fiksno vezana za Euro (1 EUR= 1,95583 KM).

Osnovna djelatnost

Fond je osnovan sa ciljem prikupljanja novčanih sredstava javnom ponudom udjela u Fondu, čija se sredstva ulažu u skladu sa odredbama Zakona o investicionim fondovima, i čiji vlasnici imaju pravo, pored prava na srazmjeran udio u dobiti fonda, u svako doba zahtijevati isplatu udjela i na taj način istupiti iz Fonda.

Fond je osnovan u skladu sa odlukom Nadzornog odbora Društva od dana 11. septembra 2012. godine, na neodređeno vrijeme, sa mogućnosti prestanka poslovanja isključivo u slučajevima u skladu sa Zakonom, Statutom i Prospektom Fonda. U skladu sa Odlukom Nadzornog odbora Društva od dana 11. septembra 2012. godine, te Rješenjem Komisije, ponuđena je javna emisija udjela u Fond sa pojedinačnom vrijednošću od 100 KM po udjelu, te sa ukupnom nominalnom vrijednošću emisije od 1.000.000 KM. Javna ponuda je objavljena 15. oktobra 2012. godine sa rokom trajanja do 31. decembra 2012. godine, te sa uspjehom emisije u iznosu od 1.000.000 KM vrijednosti uplaćenih udjela. U skladu sa izvještajem Banke depozitara o broju kupljenih udjela Fonda broj 550-23/13/TK od 7. januara 2013. godine, broj ukupno kupljenih od ponuđenih udjela iznosio je 10.541,15 po nominalnoj vrijednosti od 100,00 KM po udjelu, što je ukupno predstavljalo 1.054.115,00 KM vrijednosti udjela na dan 7. januara 2013. godine.

U skladu sa Prospektom i Statutom Fonda, investicijski cilj Fonda je ostvarivanje visokih prinosa na duži rok kroz ulaganje imovine Fonda pretežno u dionice i obveznice inostranih izdavatelja. S obzirom na investicijski cilj Fond je mješoviti fond koji investira svoju imovinu u različite klase imovine, s tim da udio pojedine klase imovine ne smije prelaziti 60% neto imovine Fonda.

Imovina Fonda ulaže se u sljedeće finansijske instrumente:

- obveznice, instrumente tržišta novca, te investicijske fondove koji pretežno ulažu u finansijske instrumente s fiksnim prinosom, u Bosni i Hercegovini (FBiH i RS), u drugim zemljama članicama CEFTA-e, državama članicama Evropske unije (države članice), te drugim zemljama članicama OECD-a, do 60% neto imovine Fonda;
- dionice i prava na dionice, te investicijske fondove koji pretežno ulažu u dionice u Bosni i Hercegovini, u drugim zemljama članicama CEFTA-e, državama članicama, te drugim zemljama članicama OECD-a, do 60% neto imovine Fonda;

1. OPŠTI PODACI I DJELATNOST (NASTAVAK)

Osnovna djelatnost (nastavak)

- investicijske fondove u Bosni i Hercegovini, u drugim zemljama članicama CEFTA-e, državama članicama, te drugim članicama OECD-a, do 30% neto imovine Fonda;
- depozite u finansijskim institucijama i novac na računima Fonda, do 30% neto imovine Fonda;
- repo ugovore o prodaji i ponovnoj kupovini s gore navedenim instrumentima, do 30% neto imovine Fonda.

Fond može ulagati više od 35% neto imovine Fonda u finansijske instrumente čiji je izdavalac država BiH i entiteti FBiH i Republika Srpska, druge zemlje članice CEFTA-e i bilo koja država članica Evropske unije.

Prilikom ulaganja u udjele investicijskih fondova Društvo će voditi računa da nivo zaštite investitora i obaveza izvještavanja i informiranja investitora u takve fondove bude najmanje jednaka zahtjevima propisanim Zakonom, naročito u pogledu ograničenja ulaganja, te da su takvi investicijski fondovi ovlašteni od Komisije ili odgovarajućih nadležnih organa u državi članici ili državi koja nije članica Evropske unije, te da je prospektom ili statutom fonda u čije se udjele ulaže predviđeno da najviše 10% imovine fonda može biti uloženo u dionice ili udjele drugih fondova. Ukoliko se imovina Fonda ulaže u udjele investicijskih fondova, naknada za upravljanje koja se naplaćuje na teret imovine tih fondova ne smije biti veća od 3,5% neto imovine godišnje. Ukoliko se imovina Fonda ulaže u udjele investicijskih fondova kojima direktno ili indirektno upravlja isto društvo za upravljanje, ili kojima upravlja drugo društvo s kojim je to društvo povezano zajedničkom upravom ili vladajućim uticajem, ili direktnim ili neizravnim međusobnim vlasničkim udjelom na takva se ulaganja Fondu ne smije naplatiti ulazna ili izlazna naknada.

Ulaganje u termenske i opcijske ugovore, prenosive vrijednosne papire i instrumente tržišta novca sa ugrađenim izvedenicama i druge finansijske izvedenice može se koristiti u svrhu zaštite imovine Fonda i u svrhu postizanja investicijskih ciljeva Fonda, odnosno povećanja prinosa i smanjenja troškova Fonda. Korištenjem finansijskih izvedenica neće se mijenjati investicijska strategija, niti povećavati izloženost rizicima iznad onih definisanih Prospektom, Statutom Fonda i Zakonom. Ukupna izloženost Fonda prema finansijskim izvedenicama ni u kom slučaju ne smije biti veća od neto vrijednosti imovine Fonda.

Društvo će investirati imovinu Fonda u vrijednosne papire i na tržišta na kojima će, prema procjeni Društva, ostvariti najbolji prinos, pri čemu će se pored navedenih ograničenja ulaganja utvrđenih Prospektom, pridržavati i ograničenja ulaganja utvrđenih Zakonom i podzakonskim aktima. U slučaju prekoračenja ograničenja ulaganja koja su posljedica kretanja cijena na tržištu, Društvo nastojeći sačuvati interese investitora, dužno je uskladiti ulaganje Fonda u razumnom vremenskom periodu, nastojeći pri tome eventualni gubitak svesti na najmanju moguću mjeru.

Banka depozitar vodi računa da je izračun neto vrijednosti pojedine dionice ili udjela u Fondu obavljen u skladu sa Zakonom, mjerodavnim propisima i prospektom. Izračun vrijednosti udjela Fonda se svakodnevno objavljuje na web-stranici Društva.

Odlukama Nadzornog odbora brojevi 1178/18 i 1180/18 od 07. septembra 2018. godine usvojene su izmjene i dopune podataka u Prospektu i Statutu Raiffeisen BALANCE Otvorenog investicijskog fonda sa javnom ponudom koje se odnose na promjenu podataka, a koje ne podliježu prethodnoj saglasnosti Komisije za vrijednosne papire FBiH.

2. ORGANIZACIONA STRUKTURA I SISTEM INTERNIH KONTROLA

Organizaciona struktura i sistem internih kontrola definisani su „Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji“ usvojenim od strane Nadzornog odbora dana 26. novembra 2011. godine broj 23/11, odnosno verzija V.5.1. od 26. marta 2019. godine, te „Priručnikom sistema interne kontrole“, verzija V.1.1. usvojenim od strane Uprave dana 11. jula 2017. godine. Navedenim dokumentima su utvrđeni osnovni principi organizacije i rada interne kontrole poslovanja Društva, odgovornosti i ovlaštenja, kao i izvještavanje nadležnih organa Društva u postupku interne kontrole. Interna kontrola, odnosno poslovi interne kontrole obavljaju se u okviru jedinice za nadzor i analizu. Jedinica za nadzor i analizu zadužena je za uspostavljanje sistema za praćenje rizika, kontrolu poslovanja u ime i za račun Društva, odnosno kontrolu poslovanja koje se odvija u ime i za račun investicijskih fondova pod upravljanjem, te za izradu stručnih analiza i izvještavanje Uprave i Nadzornog odbora.

U skladu sa prethodno definisanim sistemom interne kontrole Društvo je za poslovanje Fonda definisalo kontrolne procese koji mogu biti prezentirani kako slijedi:

- Kontrola registra vlasnika udjela i dokumentacije;
- Kontrola dokumentacije za identifikaciju ulagatelja;
- Kontrola zahtjeva za kupovinu i prodaju udjela;
- Kontrola trgovanja;
- Praćenje pozicija i kontrola ograničenja ulaganja;
- Prekoračenja ograničenja ulaganja;
- Praćenje rizika i mjerenje uspješnosti;
- Mjesečno izvještavanje o djelovanju sistema internih kontrola;
- Praćenje tržišnih, kreditnih i operativnih rizika koji proizlaze iz poslovanja Društva.

Organizacija Društva definisana je „Pravilnikom o organizaciji radnih mjesta“ usvojenim od strane Nadzornog odbora broj 1515-a/18 od dana 13. decembra 2018. godine, kojom je prestao da važi raniji Pravilnik od 20. decembra 2017. godine, te „Pravilnikom o sistematizaciji radnih mjesta“ usvojenim od strane Nadzornog odbora broj 1466/18 od 6. decembra 2018. godine, kojom je prestao da važi raniji Pravilnik od 27. februara 2018. godine. Društvo za upravljanje kao subjekt koji upravlja Fondom ima zaposlenih osam osoba, na funkcijama: direktor Društva, izvršni direktor, portfolio menadžer, saradnik za upravljanje portfolijom i prodajom, specijalista za interne kontrole i upravljanje rizicima, saradnik na poslovima interne kontrole i upravljanja rizicima, viši saradnik za administraciju imovine i registra udjeličara, te saradnik za praćenje usklađenosti poslovanja Društva.

Društvo za upravljanje organizovano je u sljedeće organizacione jedinice:

- Uprava;
- Operativna jedinica (front office);
- Jedinica za nadzor i analizu (middle office);
- Jedinica za podršku (back office);
- Jedinica za praćenje usklađenosti poslovanja Društva.

Direktor i Izvršni direktor direktno odgovaraju i podnose izvještaje o radu Nadzornom odboru Društva, koji je sastavljen od 3 člana i to:

Mirha Hasanbegović	Predsjednik
Peter Žilinek	Član
Karlheinz Dobnigg	Član

2. ORGANIZACIONA STRUKTURA I SISTEM INTERNIH KONTROLA (NASTAVAK)

Operativna jedinica (front office) zadužena je za upravljanje imovinom Fonda, pripremu i provođenje transakcija vrijednosnim papirima u ime i za račun Fonda, izradu i ažuriranje analiza vrijednosnih papira iz portfolija Fonda, te izradu analiza tržišta kapitala. Jedinica za nadzor i analizu (middle office) zadužena je za mjerenje rizika i uspješnosti, kontrolu transakcija, investicionih ograničenja i utvrđivanja vrijednosti imovine, mjere i postupke u cilju zaštite portfolija, te postavljanje i praćenje limita, te izvještavanje u slučajevima prekoračenja. Jedinica za podršku (back office) odgovorna je za poslove poravnanja, računovodstveno praćenje i vrednovanje imovine Fonda, dnevno izvještavanje i usklađivanje stanja sa ostalim jedinicama.

Jedinica za praćenje usklađenosti poslovanja Društva je odgovorna za praćenje zakonskih propisa, pripremu uputstava i procedura, komunikaciju sa regulatorima, savjetovanje i edukaciju uposlenika i rukovodstva, prevenciju mogućih zloupotreba i usklađivanje pravilnika sa propisima.

Knjigovodstveno evidentiranje za Fond obavlja Društvo za upravljanje. Za evidentiranje poslovnih promjena u knjigovodstvu, obradu podataka, prezentiranje izvještaja i informacija u vezi stanja i promjene stanja iz portfolija emitenata kao i ostalih poslovnih događaja iz domena djelatnosti Fonda, koristi se savremena računarska oprema, kao i računovodstveni software koji obezbjeđuje usklađenost sa računovodstvenim i drugim zakonskim zahtjevima.

Organizaciona struktura Društva i Fonda koja se bazira na usvojenim internim aktima, podjela nadležnosti i odgovornosti, uspostavljene procedure, administrativna kontrola i evidencije u postupku donošenja odluka i odobravanju poslovnih transakcija u odnosu na obim i vrstu poslovnih aktivnosti, adekvatno su uspostavljene i predstavljaju optimalan osnov za poslovanje u skladu sa važećim propisima koji regulišu tržište kapitala.

3. USVAJANJE NOVIH I REVIDIRANIH STANDARDARDA

3.1 Početna primjena novih izmjena i dopuna postojećih standarda koji su na snazi u tekućem izvještajnom periodu

Sljedeći novi standardi, izmjene postojećih standarda i tumačenja koje je izdao od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde bili su na snazi za tekući izvještajni period:

- MSFI 16: „Najmovi“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2019.),
- Izmjene MSFI 9: „Finansijski instrumenti“ – Značajke pretplate s negativnom naknadom (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2019.),
- Izmjene MRS 19 „Primanja zaposlenih“ – Planiranje izmjene, smanjenja ili izmirenja (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2019.),
- Izmjene MRS 28 „Ulaganja u pridružena društva i zajedničke poduhvate“ – Dugoročni udjeli u pridruženim društvima i zajedničkim poduhvatima (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2019.),
- Izmjene različitih standarda uslijed „Poboljšanja MSFI-ja (ciklus 2015.-2017.)“ koja su rezultat projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI (MSFI 3, MSFI 11, MRS 12 i MRS 23) prvenstveno kroz otklanjanje nekonzistentnosti i raščišćavanje teksta (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2019.),
- IFRIC 23: „Nesigurnosti u poreznom tretmanu“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2019.)

3. USVAJANJE NOVIH I REVIDIRANIH STANDARDARDA (NASTAVAK)

3.1 Početna primjena novih izmjena i dopuna postojećih standarda koji su na snazi u tekućem izvještajnom periodu (Nastavak)

Usvajanje spomenutih novih standarda, izmjena postojećih standarda i tumačenja, nije vodilo nikakvim materijalnim promjenama u finansijskim izvještajima Fonda.

Fond je od 1. novembra 2018. godine, a na osnovu Odluke o reklasifikaciji imovine broj 1304/18 od 31. oktobra 2018. godine i Odluke o usvajanju poslovnog modela za upravljanje finansijskom imovinom Fonda broj 1242/18 od 18. septembra 2018. godine donesenih od strane Društva za upravljanje fondovima „Raiffeisen Invest“ izvršilo reklasifikaciju finansijske imovine raspoložive za prodaju u finansijsku imovinu koja se vodi po amortiziranom trošku. Uticaj početne primjene MSFI 9 i promjene računovodstvene politike je prikazan kao reklasifikacija iznosa od 1 hiljade KM sa revalorizacionih rezervi na izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti kao ostali sveobuhvatni gubitak (Napomena 7.). Navedeni efekt predstavlja uticaj promjene poslovnog modela kojom je fond izvršio uskladu klasifikacije u skladu sa MSFI 9.

Fond je u 2019. godini izračunao efekt umanjenja vrijednosti na cjelokupnom portfelju u iznosu od 3 hiljada KM, te je isti ocijenio nematerijalnim i nije ga knjižio u računovodstvene evidencije (2018: 6 hiljada KM).

3.2 Novi standardi i izmjene i dopune postojećih standarda koji su objavljeni, a nisu još usvojeni

Na dan izdavanja ovih finansijskih izvještaja, sljedeći novi standardi, izmjene postojećih standarda i tumačenja su objavljeni, ali nisu još na snazi:

- MSFI 17: „Ugovori o osiguranju“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2021.),
- Izmjene MSFI 3: „Poslovna spajanja“ – Definicija poslovanja (na snazi za poslovna spajanja za koja je datum akvizicije na dan ili nakon početka prvog godišnjeg izvještajnog koji počinje na ili nakon 1. januara 2020. i na akvizicije imovine koje se događaju na dan ili nakon početka tog perioda),
- Izmjene i dopune MSFI 9 „Finansijski instrumenti“, MRS 39 „Finansijski instrumenti: Priznavanje i mjerenje“ i MSFI 7 „Finansijski instrumenti: Objavljivanje“ – Reforma referentne kamatne stope (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2020.),
- Izmjene MSFI 10: „Konsolidovani finansijski izvještaji“ i MRS 28: „Ulaganja u pridružena društva i zajedničke poduhvate“ – Prodaja ili kompenzacija imovine između investitora i njegovog pridruženog društva ili zajedničkog poduhvata i dalje izmjene i dopune (stupanje na snagu odgođeno na neodređeni period dok se ne zaključi istraživački projekt o metodi udjela),
- Izmjene MRS 1 „Prezentacija finansijskih izvještaja“ i MRS 8 „Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške“ – Definicija materijala (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2020.),
- Izmjene Referenci na konceptualni okvir u standardima MSFI (na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2019.).

Fond je izabrao da ne usvoji ove nove standarde, izmjene postojećih standarda i nova tumačenja prije nego oni stupe na snagu. Fond predviđa da usvajanje ovih standarda, izmjena postojećih standarda i novih tumačenja neće imati materijalan uticaj na finansijske izvještaje Fonda u periodu inicijalne primjene.

4. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

4.1. Osnova za prezentiranje

Finansijski izvještaji sastavljeni su u skladu sa računovodstvenom praksom koja je propisana i odobrena Zakonom o investicijskim fondovima („Službene novine Federacije BiH“, broj: 85/08). Finansijski izvještaji sastavljeni su u skladu sa računovodstvenom praksom koja je propisana i odobrena Zakonom o Komisiji za vrijednosne papire Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj: 39/98, 36/99 i 33/04, 85/08). Ova praksa se temelji na pravnom okviru za finansijsko izvještavanje uključujući Zakon o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj: 83/09), računovodstvene standarde koji su usvojeni u Federaciji Bosne i Hercegovine i objavljeni od strane Saveza računovođa, revizora i finansijskih radnika Federacije Bosne i Hercegovine (na temelju odobrenja Komisije za računovodstvo i reviziju Bosne i Hercegovine).

Finansijski izvještaji su sastavljeni po načelu istorijskog troška, izuzev finansijskih instrumenata koji su vrednovani u skladu sa odredbama „Pravilnika o vrednovanju i obračunu imovine investicijskog fonda“ i „Zakona o investicijskim fondovima Federacije Bosne i Hercegovine“.

Priloženi finansijski izvještaji su pripremljeni po principu trajnosti poslovanja, koji pretpostavlja realizaciju imovine i zadovoljenje obaveza u svakodnevnom poslovanja.

4.2. Klasifikacija imovine, obaveza i izvanbilansnih stavki po valuti

Stavke se po valuti evidentiraju u konvertibilnim markama, stranoj valuti i po valutnoj klauzuli. Devizne stavke se evidentiraju u izvornoj valuti. Podmirivanje potraživanja uz valutnu klauzulu ugovorno se vezuje uz srednji kurs Centralne banke Bosne i Hercegovine ili kurs definisan ugovorom. Podmirivanje obaveza uz valutnu klauzulu vezuje se uz srednji kurs Centralne banke BiH ili uz kurs definisan ugovorom.

4.3. Strane valute i iskazivanje kursnih razlika

Transakcije u stranim valutama preračunavaju se po kursu strane valute važećem na dan transakcije. Stavke aktive i pasive iskazane u stranim valutama ili uz valutnu klauzulu, usklađuju se s kretanjem srednjeg kursa CBBiH ili s kretanjem kursa sa kojim su ugovorno vezani. Za devizne pozicije čija valuta nije uvrštena na kursnoj listi CBBiH, za preračun se primjenjuju srednji kursevi nacionalnih središnjih banaka za euro, a vrijednosti izražene u eurima preračunavaju se u konvertibilne marke (u daljem tekstu: KM) protuvrijednost po srednjem kursu CBBiH važećem za isti datum. Kursne razlike nastale zbog pretvaranja u KM priznaju se u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti. Kursne razlike se obračunavaju na stanja potraživanja ili obaveza dnevno. Obračunsko razdoblje može biti i drugačije propisano ovisno o definiciji datuma izračunavanja cijene udjela. Razlike između vrijednosti na početku i kraju obračunskog perioda evidentiraju se kao pozitivna ili negativna kursna razlika i uključuju se u izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti u bruto ili neto iznosu, a ovisno o razradi pozicija izvještaja o sveobuhvatnoj dobiti. Prihodi ili rashodi proizašli iz obračuna kursnih razlika iskazuju se na kraju obračunskog perioda.

4.4. Oporezivanje

Fond nije obveznik poreza na dobit u skladu sa Zakonom o porezu na dobit i ostalim propisima u Federaciji Bosne i Hercegovine, obzirom da se ne radi o zasebnom pravnom licu.

4. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

4.5. Događaji nastali nakon datuma bilansa

Događaji nastali nakon datuma bilansa jesu oni događaji, povoljni ili nepovoljni, koji se odvijaju između datuma bilansa i datuma kada su finansijski izvještaji odobreni za objavljivanje i koji mogu ukazati na potrebu korekcije imovine i obaveza, ili da ih treba objaviti. Korekcija imovine i obaveza se provodi za događaje nastale nakon datuma bilansa koji pružaju dodatne dokaze za procjenu iznosa koji se odnosi na postojeća stanja na datum bilansa u slučaju značajne promjene. Događaji nastali nakon datuma bilansa koji ne utječu na stanje imovine i obaveza, ali su od tolikog značaja da bi mogli uticati na korisnika finansijskih izvještaja pri donošenju odluka, objavljuju se u bilješkama uz finansijske izvještaje.

4.6. Promjene računovodstvenih politika

Utvrđene računovodstvene politike dosljedno se primjenjuju iz godine u godinu, a mijenjaju se ukoliko:

- je promjena zahtijevana MSFI-evima, ili
- promjena rezultira finansijskim izvještajima koji pružaju pouzdanije i značajnije informacije o učincima transakcija, drugih događaja ili uslova na finansijskih položaj, finansijsku uspješnost ili novčane tokove poslovnog subjekta,
- je promjena zahtijevana zakonskim propisima Komisije za vrijednosne papire FBiH,
- je promjena zahtijevana odredbama RBI Smjernica.

4.7. Prihodi i troškovi od kamata

Pod kamatama se podrazumijevaju svi prihodi, odnosno rashodi kojima je osnovica za obračun plasman iskazan u aktivi bilansa, odnosno obaveza iskazana u pasivi bilansa, bez obzira obavlja li se obračun jednokratno ili na vremenskoj osnovi (periodično). Prihodi od kamata priznaju se u Izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti, uzimajući u obzir efektivni prinos sredstva po kojem su kamate obračunate ili primjenjenu varijabilnu stopu. Prihod od kamata i rashod po kamatama uključuje amortizaciju diskonta ili premije, kao i ostalih razlika između početne knjigovodstvene vrijednosti kamatonosnog instrumenta i iznosa po dospelju koji je izračunat na bazi efektivne kamatne stope. Efektivna kamatna stopa je stopa kojom se tačno diskontiraju procijenjena buduća plaćanja u novcu ili priliv novca tokom očekivanog vijeka trajanja finansijske imovine ili finansijskih obaveza na bruto knjigovodstvenu vrijednost finansijske imovine ili na amortizirani trošak finansijske obaveze. Pri izračunu efektivne kamatne stope Fond procjenjuje očekivane novčane tokove uzimajući u obzir sve ugovorne uslove finansijskog instrumenta (na primjer prijevremeno plaćanje, produženje, opciju kupovine i slične opcije), ali ne uzima u obzir očekivane kreditne gubitke. U izračun se uključuju sve naknade i iznosi plaćeni ili primljeni između ugovornih stranaka koji su sastavni dio efektivne kamatne stope, transakcijski troškovi, te sve ostale premije ili diskonti.

Bruto knjigovodstvena vrijednost finansijske imovine, predstavlja iznos po kojem se finansijska imovina mjeri pri početnom priznavanju, umanjeno za otplatu glavnice, uvećano ili umanjeno za kumulativnu amortizaciju, primjenom metode efektivne kamatne stope, svih razlika između početnog iznosa i iznosa pri dospelju prije usklađivanja za rezervacije za umanjenje vrijednosti. Amortizirani trošak finansijske obaveze predstavlja iznos po kojemu se finansijska obaveza mjeri pri početnom priznavanju, umanjeno za otplatu glavnice, uvećano ili umanjeno za kumulativnu amortizaciju, primjenom metode efektivne kamatne stope, svih razlika između početnog iznosa i iznosa pri dospelju.

4. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

4.7. Prihodi i troškovi od kamata (Nastavak)

Ako je sredstvo djelomično otpisano do njegovog procijenjenog nadoknadivog iznosa, prihod od kamata se priznaje na temelju kamatne stope koja je korištena za diskontiranje budućih novčanih tokova radi mjerenja nadoknadivog iznosa. U skladu s MSFI 9, to je istorijska efektivna kamatna stopa koja je korištena prije nego što je potraživanje postalo sumnjivo i sporno. Prihodi i troškovi od kamata iskazuju se u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti po utvrđivanju vlasničkog prava.

4.9. Troškovi od naknada i provizija

Troškove od naknada i provizija čine uglavnom naknade iz odnosa sa Društvom za upravljanje fondovima, naknade depozitnoj banci i transakcijski troškovi iz upravljanja imovinom Fondova, te ostali troškovi naknada i poreza propisanih zakonskim aktima i podaktima. Troškovi upravljanja koji mogu teretiti imovinu Fonda priznaju se u visini stvarno nastalih troškova. Troškovi po naknadama evidentiraju se u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti u periodu kada su nastali.

4.10. Prihodi od dividendi

Prihodi od dividendi priznaju se u imovini Fonda na prvi dan od kojeg se dionicom/udjelom trguje bez prava na dividendu (ex-dividend date), odnosno na dan utvrđivanja vlasničkog prava, a temeljem odluke o isplati dividende nadležnog tijela emitenta (npr. glavne skupštine) ili zaprimljene obavijesti od depozitara. Pri tome je vjerovatno da će Fond ostvariti ekonomske koristi povezane s dividendom, a iznos iste može se pouzdano izmjeriti.

4.11. Ostali prihodi i troškovi

U okviru ostalih prihoda i troškova uključuju se sve stavke koje nisu mogle biti uključene ili ne pripadaju niti jednoj od prethodno spomenutih kategorija prihoda i troškova. U okviru ostalih troškova Fonda uključuju se dozvoljeni troškovi Fonda i to:

- troškovi vođenja registra udjela, uključujući troškove izdavanja potvrda o transakciji ili stanju udjela, ako je to potrebno, te troškove isplate udjela u dobiti;
- troškovi godišnje revizije;
- troškovi izrade, štampanja i poštarine vezani uz polugodišnje i godišnje izvještaje vlasnicima udjela;
- sve propisane naknade u vezi sa izdavanjem odobrenja Fondu;
- porezi koje je Fond dužan platiti na svoju imovinu ili dobit;
- troškovi objave izmjena prospekta i drugih propisanih objava, te
- ostali troškovi određeni posebnim zakonima (troškovi Komisije za vrijednosne papire FBiH).

4.12. Razgraničavanje prihoda i troškova

Prihodi i troškovi koji se odnose na izvještajni obračunski period, a ugovorno dospijevaju na naplatu, odnosno plaćanje u narednom obračunskom periodu, razgraničavaju se na način da se u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti izvještajnog perioda priznaje pripadajući dio.

4. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

4.13. Iskazivanje, priznavanje i mjerenje imovine i obaveza

Klasifikacija imovine i obaveza

Za potrebe izrade i prezentacije finansijskih izvještaja imovina se dijeli na:

- finansijsku imovinu,
- ostalu imovinu.

Obaveza predstavlja sadašnju obavezu Fonda proizašlu iz prošlih transakcija za čije se podmirenje očekuje odliv sredstava (glavnice i ekonomskih koristi vjerovnika) u budućnosti.

Finansijska imovina i finansijske obaveze

Pod finansijskom imovinom podrazumijeva se sredstvo koje je:

- novac;
- ugovorno pravo da se primi novac ili drugu finansijsku imovinu drugog društva;
- ugovorno pravo na razmjenu finansijskih instrumenata s drugim društvima prema uslovima koji su potencijalno povoljniji;
- vlasnički instrumenti drugog društva;
- ugovor koji će biti ili može biti podmiren vlasničkim instrumentima društava i predstavlja:
  - a. nederivativni instrument za kojeg će subjekt biti ili može biti obavezan primiti promjenjiv broj vlastitih vlasničkih instrumenata drugog subjekta, ili
  - b. derivativ koji će se namiriti ili se može namiriti na način drugačiji od razmjene fiksnog iznosa novca ili druge finansijske imovine za fiksni broj vlastitih vlasničkih instrumenata subjekta.

Finansijske obaveze predstavljaju svaku vrstu obaveza koja za Fond proizlazi iz dogovorne transakcije finansijskim instrumentom, a kojom je dogovorena predaja novca ili druge finansijske imovine ili razmjena finansijskih instrumenata po uslovima koji su potencijalno nepovoljni.

Klasifikacija finansijske imovine

Fond ima mogućnost pri početnom priznavanju odrediti da će se pojedina finansijska imovina mjeriti po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha ako bi se time otklonila ili znatno umanjila nedosljednost pri mjerenju ili priznavanju koja bi inače nastala zbog mjerenja imovine ili obaveza ili priznavanja dobiti i gubitka povezanih s tom imovinom ili obavezama na različitim osnovama, a temeljem niže opisane klasifikacije. Ovakva odluka je neopoziva. Izuzev ako se primjenjuje gore navedena mogućnost, Fond će dalje klasificirati finansijsku imovinu kao imovinu koja se naknadno mjeri:

- po amortiziranom trošku,
- po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, ili
- po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha

i to na temelju:

- poslovnog modela upravljanja finansijskom imovinom
- obilježja finansijske imovine s ugovornim novčanim tokovima.

4. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

4.13. Iskazivanje, priznavanje i mjerenje imovine i obaveza (nastavak)

Finansijska imovina i finansijske obaveze (nastavak)

Finansijska imovina s ugovornim novčanim tokovima mora imati sljedeća obilježja da bi uopšte mogla biti klasificirana kao finansijska imovina po amortizacijskom trošku ili po fer vrijednosti kroz sveobuhvatnu dobit:

- glavnica je fer vrijednost finansijske imovine pri početnom priznavanju,
- kamata obuhvata naknadu za vremensku vrijednost novca, za kreditni rizik povezan s nepodmirenim iznosom glavnice tokom određenog vremena te za ostale osnovne rizike i troškove zajma, kao i za profitnu maržu.

Mjerenje finansijske imovine po amortiziranom trošku

Finansijska imovina se mjeri po amortiziranom trošku ako su ispunjena sljedeća dva uslova:

- finansijska imovina dio je poslovnog modela čija je svrha držanje finansijske imovine radi prikupljanja ugovorenih novčanih tokova i
- na određene datume, na osnovu ugovornih uslova finansijske imovine, nastaju novčani tokovi koji su samo plaćanje glavnice i kamata na nepodmireni iznos glavnice.

Mjerenje finansijske imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit

Finansijska imovina se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit ako su ispunjena sljedeća dva uslova:

- finansijska imovina dio je poslovnog modela čiji se cilj ostvaruje i prikupljanjem ugovornih novčanih tokova i prodajom finansijske imovine i
- na određene datume, temeljem ugovornih uslova finansijske imovine, nastaju novčani tokovi koji su samo plaćanje glavnice i kamata na nepodmireni iznos glavnice.

Mjerenje finansijske imovine po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha

Finansijska imovina se mjeri po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha osim ako se mjeri po amortiziranom trošku ili po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit. Fond ima mogućnost, pri početnom priznavanju ulaganja u vlasničke instrumente, ako se ne radi o ulaganjima koja se drže radi trgovanja, i koja bi se inače mjerila po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, donijeti neopozivu odluku.

Klasifikacija finansijskih obaveza

Finansijske obaveze proizašle iz derivativnih finansijskih instrumenata evidentiraju se po fer vrijednosti. Finansijske obaveze proizašle iz kupovine dijela finansijske imovine priznaju se na datum bilansa po trošku koji je fer vrijednost primljene naknade. Transakcijski troškovi se uključuju u početno mjerenje takve finansijske obaveze. Naknadno mjerenje obavlja se po amortizacijskom trošku. Za finansijske obaveze s kratkoročnim dospijanjem bez utvrđene kamatne stope uobičajeno se mjere prema iznosu troška koji je fer vrijednost primljene naknade. Ostale obaveze se u poslovnim knjigama i finansijskim izvještajima iskazuju po nominalnoj vrijednosti koja proizlazi iz poslovne transakcije, utemeljene na ugovoru i/ili drugoj vjerodostojnoj ispravi o nastanku obaveze.

4. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

4.13. Iskazivanje, priznavanje i mjerenje imovine i obaveza (nastavak)

Finansijska imovina i finansijske obaveze (nastavak)

Klasifikacija finansijskih obaveza (nastavak)

Ako se za obaveze u domaćoj valuti ugovori neki od načina revalorizacije (valutna klauzula, stopa rasta cijena, itd.), obaveze se u poslovnim knjigama i finansijskim izvještajima iskazuju po revaloriziranoj vrijednosti. Obaveze se podmiruju u rokovima i na način određen ugovorom. Sve finansijske obaveze klasificiraju se kao obaveze koje se naknadno mjere po amortiziranom trošku primjenom metode efektivne kamatne stope osim finansijskih obaveza određenih po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha (uključujući derivativne instrumente), koje se naknadno mjere po fer vrijednosti. Fond ima mogućnost pri početnom priznavanju odrediti da će se pojedina finansijska obaveza mjeriti po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha ako bi se time otklonila ili znatno umanjila nedosljednost pri mjerenju ili priznavanju koja bi inače nastala zbog mjerenja imovine ili obaveza ili priznavanja dobiti i gubitka povezanih s tom imovinom ili obavezama na različitim osnovama. Ovakva odluka je neopoziva.

Priznavanje finansijske imovine i finansijskih obaveza

Sva finansijska imovina i finansijske obaveze uključujući i derivativne instrumente priznaju se u bilansu u trenutku kada Fond postane dio obvezujućeg ugovora o finansijskoj imovini. Od tog datuma, u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti, priznaju se svi dobiti ili gubici koji nastaju zbog promjena u fer vrijednosti imovine i obaveza po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, te svi dobiti ili gubici koji nastaju zbog promjena u iznosu amortizacijskog troška imovine i obaveza klasificirane po amortizacijskom trošku, dok promjene u fer vrijednosti imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit se evidentiraju kroz kapital.

Početno i naknadno mjerenje finansijske imovine i finansijskih obaveza

Finansijska imovina i finansijske obaveze se početno priznaju po fer vrijednosti, uvećano ili umanjeno, u slučaju finansijske imovine ili finansijskih obaveza koja nisu određene po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, za transakcijske troškove koji su direktno povezani sa stjecanjem ili isporukom finansijske imovine ili finansijskih obaveza. Izuzetak od navedenog su finansijska imovina i finansijske obaveze koje se mjere po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, kojima se pri početnom priznavanju ne dodaju transakcijski troškovi, jer se oni po nastanku priznaju u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti.

Kupnja i prodaja finansijskih instrumenata priznaje se u imovini Fonda na datum trgovanja. Zaključena transakcija kupovine priznaje se u imovini Fonda prema vrsti i provedenoj klasifikaciji finansijskog instrumenta uz istovremeno formiranje obaveze za namiru. Na dan zaključenja transakcije prodaje, u imovini Fonda finansijski instrument se prestaje priznavati, a počinje se priznavati potraživanje s osnove prodaje finansijskog instrumenta.

Prilikom sudjelovanja u javnoj ponudi prenosivih vrijednosnih papira (inicijalna i sekundarna ponuda, ponuda ograničenom broju ulagatelja i sl.), prenosivi vrijednosni papiri te instrumenti tržišta novca, se inicijalno priznaju kao potraživanje u iznosu datog prijedloga sudjelovanja u ponudi, a nakon što je ponuda prihvaćena te je primljena obavijest o prihvaćanju javne ponude prenosivog vrijednosnog papira od ponuditelja odnosno aranžera ili depozitara, ovisno što je ranije, a prenosivom su vrijednosnom papiru, odnosno instrumentu tržišta novca, dodijeljena sva potrebna obilježja, isti se priznaje u imovini Fonda u skladu sa klasifikacijama finansijske imovine opisanih u ovim računovodstvenih politikama.

4. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

4.13. Iskazivanje, priznavanje i mjerenje imovine i obaveza (nastavak)

Finansijska imovina i finansijske obaveze (nastavak)

Početno i naknadno mjerenje finansijske imovine i finansijskih obaveza (nastavak)

Prenosivi vrijednosni papiri u imovini Fonda kod uvjetovanih javnih ponuda za otkup vrijednosnih papira priznaju se od datuma obavijesti depozitara ili ponuditelja odnosno aranžera o prihvaćenoj ponudi od strane ponuditelja po cijeni otkupa iz javne ponude.

Potraživanja ili obaveze po osnovi kamata i sličnih prava i obaveza Fonda, priznaju se u imovini ili obavezama Fonda po utvrđivanju imateljevog prava. Potraživanja za dividende priznaju se u imovini Fonda na prvi dan od kojeg se dionicom/udjelom trguje bez prava na dividendu (ex-dividend date), odnosno na dan utvrđivanja imateljevog prava, a temeljem odluke o isplati dividende nadležnog tijela izdavatelja (npr. glavne skupštine) ili zaprimljene obavijesti od depozitara.

Nakon početnog priznavanja, sva finansijska imovina mjeri se:

- po amortiziranom trošku;
- po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit ili
- po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha.

Finansijska imovina po amortiziranom trošku mjeri se primjenom metode efektivne kamatne stope umanjenom za gubitke od umanjenja vrijednosti na temelju objektivnih dokaza. Premije i diskonti, uključujući početne transakcijske troškove, uključuju se u knjigovodstvenu vrijednost instrumenta i amortiziraju se temeljem efektivne kamatne stope instrumenta.

Fer vrijednost izvedenica kojima se ne trguje na uređenom tržištu procjenjuje se temeljem iznosa primitaka ili izdataka koje bi fond imao u slučaju da prekine ugovor na datum bilanse, uzimajući u obzir trenutne tržišne uvjete i kreditni rizik ugovorne strane.

Ostala finansijska imovina i finansijske obaveze, osim onih koje se vode po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha te po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, mjere se po amortiziranom trošku, primjenom efektivne kamatne stope.

Dobici i gubici vezani uz promjene u fer vrijednosti finansijske imovine po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha priznaju se u bilansu uspjeha perioda dok dobici i gubici vezani za promjenu fer vrijednosti finansijske imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit se evidentiraju kroz sveobuhvatnu dobit.

Umanjenje vrijednosti finansijske imovine

Fond prilikom vrednovanja finansijske imovine po amortiziranom trošku ne priznaje rezervacije za umanjenje vrijednosti finansijske imovine za očekivane kreditne gubitke, već priznaje umanjenje imovine na temelju objektivnih dokaza. Finansijska imovina po amortiziranom trošku, podložna je izradi procjene o postojanju objektivnih dokaza ili okolnosti vezanih uz umanjenje vrijednosti bez odgode svaki put kada postoji objektivni dokaz ili okolnosti koje upućuju na potrebu procjene vrijednosti imovine radi umanjenja, a najmanje na datum sastavljanja godišnjih i polugodišnjih izvještaja Fonda. Iznos gubitka od umanjenja imovine izračunava se kao razlika između knjigovodstvene vrijednosti imovine i sadašnje vrijednosti procijenjenih budućih novčanih tokova diskontiranih po izvornoj efektivnoj kamatnoj stopi finansijskog instrumenta (tj. efektivnoj kamatnoj stopi obračunatoj kod početnog priznavanja).

4. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

4.13. Iskazivanje, priznavanje i mjerenje imovine i obaveza (nastavak)

Finansijska imovina i finansijske obaveze (nastavak)

Umanjenje vrijednosti finansijske imovine (nastavak)

Iznos gubitka priznaje se u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti. U slučaju da se iznos gubitka od umanjenja vrijednosti smanji i to smanjenje se može objektivno povezati s događajem koji je nastao nakon priznavanja umanjenja vrijednosti (npr. značajno poboljšanje poslovanja i kreditnog rejtinga izdavatelja), prethodno priznat gubitak od umanjenja vrijednosti ispravlja se i priznaje u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti. Navedenom ispravkom, knjigovodstvena vrijednost finansijskog instrumenta ne može biti veća od iznosa amortiziranog troška koji bi nastao u slučaju da nije došlo do priznavanja umanjenja vrijednosti.

Za finansijsku imovinu koja se mjeri po fer vrijednosti kroz sveobuhvatnu dobit, Fond priznaje rezervacije za umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke kroz ostalu sveobuhvatnu dobit i njima se ne umanjuje knjigovodstvena vrijednost finansijske imovine u izvještaju o finansijskom položaju.

Prestanak priznavanja finansijske imovine i finansijskih obaveza

Finansijska imovina se prestaje priznavati kada Fondu:

- isteknu ugovorna prava na novčane tokove od finansijske imovine, ili
- kada Fond prenese finansijsku imovinu.

Prijenos finansijske imovine se događa:

- ako Fond prenese ugovorna prava na primitak novčanih tokova od finansijske imovine, ili
- ako Fond zadrži ugovorna prava na primitak novčanih tokova od finansijske imovine, ali preuzme ugovornu obvezu da će isplatiti primatelju te novčane tokove pri čemu je potrebno ocijeniti u kojoj mjeri zadržava rizike i koristi vlasništva nad finansijskom imovinom.

Kad se prodaje imovina po fer vrijednosti kroz sveobuhvatnu dobit ili imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, prestaje njihovo priznavanje i pripadajuća potraživanja od kupaca priznaju se na datum kad se donese odluku o prodaji.

Imovina po amortiziranom trošku prestaje se priznavati na dan gubitka kontrole nad njima. Finansijska obaveza se prestaje priznavati kada se ista podmiri, odnosno kad se obaveza iz ugovora ispuni, poništi ili kad istekne.

Reklasifikacija finansijske imovine i finansijske obaveze

Fond ne smije reklasificirati finansijske obaveze. Reklasifikacija finansijske imovine provodi se isključivo prilikom promjene poslovnog modela upravljanja finansijskom imovinom. Fond je pri tome dužan reklasificirati svu svoju finansijsku imovinu na koju promjena poslovnog modela utječe. Reklasifikacija se primjenjuje od datuma reklasifikacije. Datum reklasifikacije je prvi dan prvog izvještajnog perioda nakon promjene poslovnog modela zbog koje Fond reklasificira finansijsku imovinu. Prilikom reklasifikacije ne prepravlja se prethodno priznata dobit, gubitak (uključujući dobit ili gubitak uslijed umanjenja vrijednosti) ili kamate. Fer vrijednost finansijske imovine koja se reklasificira iz kategorije mjerenja po amortiziranom trošku u kategoriju mjerenja po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha mjeri se na datum reklasifikacije.

4. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

4.13. Iskazivanje, priznavanje i mjerenje imovine i obaveza (nastavak)

Finansijska imovina i finansijske obaveze (nastavak)

Umanjenje vrijednosti finansijske imovine (nastavak)

Sva dobit ili gubici nastali kao razlika između prethodno amortiziranog troška finansijske imovine i fer vrijednosti priznaju se u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti.

Fer vrijednost finansijske imovine koja se reklasificira iz kategorije mjerenja po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha u kategoriju mjerenja po amortiziranom trošku postaje njezina nova bruto knjigovodstvena vrijednost na datum reklasifikacije. Sva dobit ili gubici nastali kao razlika između prethodno amortiziranog troška finansijske imovine i fer vrijednosti priznaju se u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti. Fer vrijednost finansijske imovine koja se reklasificira iz kategorije mjerenja po amortiziranom trošku u kategoriju mjerenja po fer vrijednosti kroz sveobuhvatnu dobit mjeri se na datum reklasifikacije. Sva dobit ili gubici nastali kao razlika između prethodno amortiziranog troška finansijske imovine i fer vrijednosti priznaju se u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti. Efektivna kamatna stopa i procjena umanjenja temeljem objektivnih dokaza ili okolnosti ne usklađuju se zbog reklasifikacije.

Reklasifikacija finansijske imovine i finansijske obaveze

Prilikom reklasifikacije finansijske imovine iz kategorije mjerenja po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit u kategoriju mjerenja po amortiziranom trošku, finansijska se imovina reklasificira po njezinoj fer vrijednosti na datum reklasifikacije. Pri tome se kumulativna dobit ili gubici, prethodno priznati u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, brišu iz kapitala i usklađuju s fer vrijednosti finansijske imovine na datum reklasifikacije. To usklađenje utječe na ostalu sveobuhvatnu dobit, ali ne utječe na bilans uspjeha te stoga ne predstavlja reklasifikacijsko usklađenje. Slijedom navedenoga, finansijska se imovina mjeri na datum reklasifikacije kao da je uvijek mjerena po amortiziranom trošku. Efektivna kamatna stopa i procjena umanjenja temeljem objektivnih dokaza ili okolnosti ne usklađuju se zbog reklasifikacije.

Reklasifikacijom finansijske imovine iz kategorije mjerenja po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit u kategoriju mjerenja po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, finansijska se imovina nastavlja mjeriti po fer vrijednosti. Pri tome se kumulativna dobit ili gubici prethodno priznati u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti reklasificiraju iz kapitala u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti kao reklasifikacijsko usklađenje na datum reklasifikacije.

Reklasifikacijom finansijske imovine iz kategorije mjerenja po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha u kategoriju mjerenja po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, finansijska se imovina nastavlja mjeriti po fer vrijednosti.

4. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

4.14. Posebni finansijski instrumenti

Ulaganja u instrumente tržišta novca i prenosive dužničke vrijednosne papire

Za instrumente tržišta novca te prenosive dužničke vrijednosne papire koji su klasificirani kao finansijska imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, odnosno kao finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, fer vrijednost na dan vrednovanja imovine fonda izračunava se u skladu s pravilnikom o vrednovanju koji je propisala Komisija za vrijednosne papire FBiH.

Instrumenti tržišta novca te prenosivi dužnički vrijednosni papiri klasificirani kao finansijska imovina po amortiziranom trošku vrednuju se po amortiziranom trošku primjenom metode efektivne kamatne stope ostvarene prilikom svakog početnog pojedinačnog ulaganja.

Prodaja dijela portfelja određenog dužničkog instrumenta evidentira se po prosječnoj knjigovodstvenoj vrijednosti ulaganja. Pri prodaji ulaganja razlika između vrijednosti prodaje i knjigovodstvenog iznosa ulaganja priznaje se kao dobit, odnosno gubitak od prodaje i iskazuje u okviru pozicije realiziranih dobitaka i gubitaka od prodaje finansijske imovine kroz bilans uspjeha.

Ulaganja u dugoročne dužničke vrijednosne papire

Dužnički vrijednosni papiri se pri sticanju mogu klasificirati u bilo koju od postojećih kategorija finansijske imovine, a ovisno o specifičnostima dužničkog vrijednosnog papira i u skladu s prethodno navedenim kriterijima klasifikacije.

Dužnički vrijednosni papiri razvrstani kao Finansijska imovina vođena po fer vrijednosti za dnevno se usklađuju s procijenjenom ili fer vrijednosti. Kod dužničkih vrijednosnih papira sa kojima se trguje na aktivnom tržištu u BiH fer vrijednost se izračunava primjenom prosječne cijene trgovanja ponderirane količinom vrijednosnih papira protrogovanih na berzi te prijavljenih institucionalnih transakcija, a zaokružuje se na četiri decimalna mjesta.

Za dužničke vrijednosne papire kojima se trguje u inostranim na tržištima Europske unije i likvidnim tržištima zemalja OECD-a, fer vrijednost se izračunava po osnovu posljednje objavljene tržišne cijene tog vrijednosnog papira sa zvanične kursne liste berzanskog tržište. U slučaju izostanka cijene na izvještaju/potvrdi ili izostanka izvještaja/potvrde o zaključenom trgovanju na dan vrednovanja, fer vrijednost stečenog dugoročnog dužničkog vrijednosnog papira izračunava se na osnovu posljednje cijene trgovanja prethodnih dana. Iznimno, ukoliko 30 dana nisu ostvareni uslovi za vrednovanje dugoročnih dužničkih vrijednosnih papira kako je gore navedeno, isti se vrednuju metodom efektivne kamatne stope, s time da je početna vrijednost zadnja fer vrijednost tog vrijednosnog papira. Ponovnim aktiviranjem trgovanja, dugoročni dužnički vrijednosni papiri ponovno se počinju vrednovati na temelju posljednje cijene trgovanja ostvarene na berzi / tržištu, a kako je već opisano. Dužnički vrijednosni papiri koji su stečeni s namjerom držanja do dospelja iskazuju se po amortiziranom trošku umanjenom za gubitke od umanjenja vrijednosti. Amortizirani trošak se računa metodom efektivne kamatne stope. Diskonti i premije, uključujući početne transakcijske troškove, uključuju se u knjigovodstvenu vrijednost instrumenta i amortiziraju se na osnovu efektivne kamatne stope u prihode, odnosno rashode od kamata.

4. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

4.14. Posebni finansijski instrumenti

Ulaganja u dugoročne dužničke vrijednosne papire (nastavak)

U poslovnim knjigama odvojeno se evidentiraju glavnica, diskont ili premija, te pripadajuće kamate po pojedinom vrijednosnom papiru. Ukoliko kod portfelja dužničkih vrijednosnih papira kod kojih je poslovni model držanje do dospelja nema finansijskih izvora koji će omogućiti nastavak finansiranja finansijskog sredstva do dospelja, ili više ne postoji pozitivna namjera držanja do dospelja, u skladu s MRS-om, svu finansijsku imovinu Fonda koja se drži do dospelja, treba korigovati klasifikaciju u skladu sa poslovnim modelom gdje je namjena trgovanje, a mjerenje po fer vrijednosti. Razlika koja proizlazi između knjigovodstvenog iznosa ulaganja koje se preraspoređuje i fer vrijednosti iskazuje se u izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti perioda.

Ulaganja u vlasničke instrumente

U vlasničke instrumente ubrajamo dionice, udjele u fondovima te prava.

Vlasnički instrumenti se, s obzirom na svrhu, klasificiraju kao finansijska imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha uz izuzetke koju su opisani pod tačkom klasifikacija finansijske imovine. Vlasnički instrumenti razvrstani kao finansijska imovina po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, uključujući i izuzetke opisane pod tačkom klasifikacija finansijske imovine dnevno se usklađuju s fer vrijednosti.

Za vlasničke instrumente po fer vrijednost na dan vrednovanja imovine Fonda izračunava se u skladu sa Pravilnikom o vrednovanju Komisije za vrijednosne papire FBiH.

Udjeli u drugim investicijskim fondovima vrednuju se po vrijednosti neto imovine po udjelu ili po dionici pripadnog fonda koja je objavljena odnosno važeća na dan vrednovanja.

Prodaja dijela portfelja određenog vlasničkog vrijednosnog papira evidentira se po prosječnoj knjigovodstvenoj vrijednosti ulaganja. Pri prodaji ulaganja razlika između vrijednosti prodaje i knjigovodstvenog iznosa ulaganja priznaje se kao dobit, odnosno gubitak od prodaje i iskazuje u okviru pozicije realiziranih dobitaka i gubitaka od prodaje finansijske imovine kroz bilans uspjeha.

5. POSLOVNI PRIHODI

	2019.	2018.
Realizovani dobiti po osnovu prodaje vrijednosnih papira	132	102
Prihodi od kamata na obveznice	61	66
Prihodi od dividende	2	8
Prihodi od kamata na depozite	7	4
	<u>202</u>	<u>180</u>

Otvoreni investicijski fond sa javnom ponudom „Raiffeisen Balance“
 Napomene uz finansijske izvještaje
 za godinu koja je završila 31. decembra 2019.
 (Svi iznosi su izraženi u hiljadama KM, osim ako nije drugačije naznačeno)

6. POSLOVNI RASHODI

	2019.	2018.
Naknada Društvu za upravljanje	126	142
Naknada Banci depozitaru	24	26
Rashodi za troškove revizije	7	7
Naknada Komisiji za vrijednosne papire FBiH	4	4
Troškovi kupovine i prodaje ulaganja	1	5
Realizirani gubici od ulaganja u vrijednosne papire	1	3
Ostalo	-	2
	163	189

Naknada Društvu za upravljanje iznosi 3% od ukupne neto imovine Fonda na 31. decembar 2019. godine.

7. FINANSIJSKI PRIHODI I RASHODI

	2019.	2018.
Prihodi prilagođavanja kod početne primjene MSFI-a 9	-	2
Rashodi prilagođavanja kod početne primjene MSFI-a 9	-	(1)
Ostali finansijski rashodi	-	(6)
	-	(5)

Fond je od 1. novembra 2018. godine, a na osnovu Odluke o reklasifikaciji imovini broj 1304/18 od 31. oktobra 2018. godine i o usvajanju poslovnog modela za upravljanje finansijskom imovinom Fonda Odluke broj 1242/18 od 18. septembra 2018. godine donesenih od strane Društva za upravljanje fondovima „Raiffeisen Invest“ izvršilo reklasifikaciju finansijske imovine raspoložive za prodaju i finansijske imovine u posjedu do dospjeća u finansijsku imovinu koja se vodi po amortiziranom trošku. Uticaj početne primjene MSFI 9 i promjene računovodstvene politike u iznosu od 1 hiljade KM je prikazan u Izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti kao ostali sveobuhvatni gubitak.

Otvoreni investicijski fond sa javnom ponudom „Raiffeisen Balance“
 Napomene uz finansijske izvještaje
 za godinu koja je završila 31. decembra 2019.
 (Svi iznosi su izraženi u hiljadama KM, osim ako nije drugačije naznačeno)

8. NEREALIZOVANI DOBICI / GUBICI

	2019.	2018.
Nerealizovani dobiti od ulaganja u portfolio koji se vodi po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	904	1.047
Nerealizovani gubici od ulaganja u portfolio koji se vodi po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	(678)	(1.270)
	226	(223)
Nerealizovani dobiti od ulaganja u portfolio koji se vodi po amortiziranom trošku	16	4
Nerealizovani gubici od ulaganja u portfolio koji se vodi po amortiziranom trošku	(12)	(4)
	4	-
Neto kursne razlike po osnovu ulaganja u portfolio koji se vodi po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	3	(1)
	4	(1)
Neto iznos po osnovu kursnih razlika na monetarnim sredstvima, osim od vrijednosnih papira	1	(2)
	1	(2)
	235	(226)

9. NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI

	31. decembar 2019.	31. decembar 2018.
Transakcijski račun u banci	308	84
	308	84

10. FINANSIJSKA IMOVINA KOJA SE VODI PO FER VRIJEDNOSTI KROZ BILANS USPJEHA

	Dospijeće	31. decembar 2019.	31. decembar 2018.
Ulaganja u otvorene investicijske fondove u inostranstvu			
DAXEX GY	-	579	464
IBCH	-	391	566
RCM-AUSTRIAN EQUITIES	-	168	212
SPY US EQUITY	-	-	254
		1.138	1.496

Finansijska imovina koja se vodi po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha vrednuje se u skladu sa MSFI 9, te se pribavlja da bi se u skorijoj budućnosti prodala i da bi se ostvario novčani tok na bazi razlike u cijeni sredstva, dok je prikupljanje ugovornih novčanih tokova samo sporedni element istog.

Otvoreni investicijski fond sa javnom ponudom „Raiffeisen Balance“
 Napomene uz finansijske izvještaje
 za godinu koja je završila 31. decembra 2019.
 (Svi iznosi su izraženi u hiljadama KM, osim ako nije drugačije naznačeno)

11. FINANSIJSKA IMOVINA KOJA SE VODI PO AMORTIZIRANOM TROŠKU

	Dospijeće	31. decembar 2019.	31. decembar 2018.
Obveznice			
Obveznice Ministarstva finansija Republike Srpske	27.6.2023. – 24.12.2025.	838	1.364
Obveznice Ministarstva finansija Republike Hrvatske	15.6.2028 – 27.1.2030.	588	588
Obveznice Ministarstva finansija i privrede republike Srbije	23.2.2022. – 28.3.2028.	559	814
Obveznice Ministarstva finansija Republike Turske	11.11.2021.	202	-
Obveznice Ministarstva finansija Federacije BiH	30.6.2019.	-	120
Ukupno ulaganja u obveznice		2.187	2.886
Depoziti			
Sparkasse Bank dd BiH	29.8.2020.	340	780
Sberbank BH d.d. Sarajevo	24.1.2020.	53	362
Ukupno depoziti		393	1.142
		2.580	4.028

Fond je pri vrednovanju depozita i vrijednosnih papira klasifikovanih kao imovina koja se vodi po amortiziranom trošku postupio u skladu sa MSFI 9, u smislu da je za potrebe realnog prikaza neto imovine Fonda, za svaku odvojenu transakciju sa imovinom klasificiranom u kategoriju po amortiziranom trošku, napravljen poseban izračun efektivne kamatne stope, te se pripis ovako obračunate kamate (amortizacijskog troška) na dnevnoj osnovi pripisuje u korist bilansa uspjeha. Napominjemo da je u cilju realnog prikaza neto imovine Fonda, za svaku odvojenu transakciju nabavke iste klase vrijednosnih papira napravljen poseban obračun efektivne kamatne stope s obzirom na činjenicu da prilikom nabavke vrijednosnog papira tržišna cijena vrijednosnog papira može varirati, a utiče na izračun efektivne kamatne stope i vrijednost amortizovanog troška.

12. KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA

	31. decembar 2019.	31. decembar 2018.
Potraživanja po osnovu kamata i glavnice	30	40
Potraživanja po osnovu dividendi	-	1
	30	41

13. OBAVEZE PO OSNOVU TEKUĆEG POSLOVANJA

	31. decembar 2019.	31. decembar 2018.
Obaveze po osnovu upravljačke provizije	9	12
Obaveze prema društvu za reviziju	4	7
Obaveze prema Banci depozitaru	2	2
Ostale obaveze	1	-
	16	21

Otvoreni investicijski fond sa javnom ponudom „Raiffeisen Balance“
 Napomene uz finansijske izvještaje
 za godinu koja je završila 31. decembra 2019.
 (Svi iznosi su izraženi u hiljadama KM, osim ako nije drugačije naznačeno)

14. NETO IMOVINA FONDA

Neto vrijednosti imovine Fonda na dan 31. decembra 2019. i 2018. godine može se prikazati kako slijedi:

	% učešća	31. decembar 2019.	31. decembar 2018.
Finansijska imovina koja se vodi po amortiziranom trošku	71,30	2.580	4.028
Finansijska imovina koja se vodi po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	26,48	1.138	1.496
Novčana sredstva	1,49	308	84
Kratkoročna potraživanja	0,73	30	41
Podzbir	100,00	4.056	5.649
Ostale obaveze	100,00	(16)	(21)
Podzbir	100,00	(16)	(21)
		4.040	5.628

Prosječna neto vrijednost imovine Fonda i prosječna neto vrijednost imovine po udjelu može se prikazati kako slijedi:

	2019.	2018.
Prosječna neto vrijednost imovine	5.026.812,33	5.688.967,91
Prosječan broj udjela u opticaju	40.380,73	45.510,1548
Prosječna neto vrijednost imovine po udjelu	124,4854	125,0220
Broj udjela na početku perioda	46.668,6157	41.482,6495
Broj udjela na kraju perioda	31.782,33	46.668,6157
Cijena udjela na početku perioda	120,5806	126,1412
Cijena udjela na kraju perioda	127,1058	120,5806

U skladu sa Pravilnikom o vrednovanju i obračunu imovine investicijskog fonda, neto vrijednost imovine po udjelu otvorenog investicijskog fonda na dan vrednovanja utvrđuje se dijeljenjem vrijednosti neto imovine fonda sa ukupnim brojem udjela Fonda.

Otvoreni investicijski fond sa javnom ponudom „Raiffeisen Balance“

Napomene uz finansijske izvještaje

za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(Svi iznosi su izraženi u hiljadama KM, osim ako nije drugačije naznačeno)

15. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM STRANAMA

U nastavku je dat pregled potraživanja i obaveza Fonda prema povezanim licima na dan 31. decembra 2019. i 2018. godine:

	31. decembar 2019.	31. decembar 2018.
Potraživanja		
UniCredit Bank d.d. Mostar	307	74
	307	74
	31. decembar 2019.	31. decembar 2018.
Obaveze		
Raiffeisen Invest d.d. Sarajevo	9	12
Deloitte d.o.o. Sarajevo	4	-
UniCredit Bank d.d. Mostar	2	-
	15	12

U nastavku je dat pregled prihoda i rashoda Fonda ostvarenih u poslovanju sa povezanim stranama u toku 2019. i 2018. godine

	31. decembar 2019.	31. decembar 2018.
Rashodi		
Raiffeisen Invest d.d. Sarajevo	126	142
UniCredit Bank d.d. Mostar	24	26
Deloitte d.o.o. Sarajevo	7	-
Raiffeisen Bank d.d. Sarajevo	-	1
Raiffeisen CAPITAL a.d. Banja Luka	-	1
Raiffeisenbank Austria d.d. Zagreb	-	1
	157	171

Naknade direktoru i članovima Uprave

Naknade Direktor i članovima Uprave u za godinu mogu se prikazati slijedi:

	2019.	2018.
Uprava	141	171
Odbor za reviziju	3	-
	144	171

16. UPRAVLJANJE KAPITALNIM RIZIKOM

Fond upravlja kapitalom optimizacijom ravnoteže između obaveza i kapitala, kako bi osiguralo nastavak poslovanja na principu neograničenosti vremena poslovanja sa ciljem maksimiziranja povrata interesnim grupama. Finansijsku strukturu Fonda sačinjava ukupni kapital Fonda (kao što je prikazano u Izvještaju o promjenama na kapitalu).

Otvoreni investicijski fond sa javnom ponudom „Raiffeisen Balance“

Napomene uz finansijske izvještaje

za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(Svi iznosi su izraženi u hiljadama KM, osim ako nije drugačije naznačeno)

17. KATEGORIJE FINANSIJSKIH INSTRUMENATA

	31. decembar 2019.	31. decembar 2018.
Finansijska imovina		
Fer vrijednost kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	1.138	1.496
Po amortiziranom trošku, uključujući imovinu koja se drži do dospjeća	2.918	4.112
	4.056	5.608
	31. decembar 2019.	31. decembar 2018.
Finansijske obaveze		
Po amortiziranom trošku	16	21
	16	21

18. UPRAVLJANJE VALUTNIM RIZIKOM

Fond obavlja određene transakcije denominirane u stranim valutama, po osnovu kojih dolazi do izloženosti promjenama kursa stranih valuta. Pregled imovine u stranim valutama je dat ispod

	31. decembar 2019.	31. decembar 2018.
EUR	1.299	1.552
USD	1	131

Društvo je izloženo valutnom riziku u slučaju promjene kursa USD. Analiza se vrši samo za potraživanja i obaveze nominirane u stranoj valuti i predstavlja usklađenje njihove vrijednosti na kraju perioda za promjenu kursa od 10%. U slučaju povećanja, odnosno smanjenja kursa za 10%, a da su sve ostale varijable ostale nepromijenjene, neto rezultat za godinu koja je završila 31. decembra 2019. bi ostao isti (2018.: 13 hiljada KM), po osnovu izloženosti valutnom riziku.

Po mišljenju Uprave, analiza osjetljivosti nije reprezentativna u smislu inherentnog valutnog rizika za EUR jer je u skladu sa Zakonom o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine KM fiksno vezana za EUR. Izmjena kursa bi zahtijevala izmjenu zakona i usvajanje od Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

19. UPRAVLJANJE KAMATNIM RIZIKOM

Analiza efekata promjene kamatne stope urađena je za finansijske instrumente za koje je Fond izložen kamatnom riziku na datum izvještajnog perioda. Analiza je urađena pod pretpostavkom da je nepodmireni iznos finansijskih instrumenata na datum izvještavanja bio nepodmiren čitavu godinu. U slučaju povećanja, odnosno smanjenja kamatnih stopa za 50 baznih jedinica, a da su sve ostale varijable ostale nepromijenjene, neto rezultat za godinu koja je završila 31. decembra 2019. bi se smanjio / povećao za iznos od 19 hiljade KM (2018.: 6 hiljada KM), po osnovu izloženosti kamatnom riziku.

Otvoreni investicijski fond sa javnom ponudom „Raiffeisen Balance“

Napomene uz finansijske izvještaje

za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(Svi iznosi su izraženi u hiljadama KM, osim ako nije drugačije naznačeno)

20. UPRAVLJANJE RIZIKOM LIKVIDNOSTI

Krajnja odgovornost za upravljanje rizikom likvidnosti leži na Upravi, koja je izgradila odgovarajući okvir za upravljanje rizikom likvidnosti u skladu sa kratkoročnim, srednjoročnim i dugoročnim potrebama za upravljanje likvidnošću Fonda.

Sljedeća tabela detaljno prikazuje preostala ugovorena dospijeca Fonda za nederivativnu finansijsku imovinu.

Finansijska imovina		Do 1 mjesec	1 - 3 mjeseca	3 -12 mjeseci	1 - 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
		KM	KM	KM	KM	KM	KM
31. decembar 2019.							
Bez kamata	-	1.446	-	-	-	-	1.446
Kamatonosna imovina	2,69%	395	-	-	599	1.615	2.609
		1.841	-	-	599	1.615	4.055
31. decembar 2018.							
Bez kamata	-	1.580	-	-	-	-	1.580
Kamatonosna imovina	2,34%	1.772	-	122	485	1.689	4.068
		3.352	-	122	485	1.689	5.648

Sljedeća tabela detaljno prikazuje preostala ugovorena dospijeca Fonda za nederivatne finansijske obaveze. Tabela je načinjena na osnovu nediskontiranih novčanih tokova finansijskih obaveza na osnovu najranijeg datuma na koji se od Fonda može tražiti da plati.

Finansijske obaveze		Do 1 mjesec	1 - 3 mjeseca	3 -12 mjeseci	1 - 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
		KM	KM	KM	KM	KM	KM
31. decembar 2019.							
Bez kamata		16	-	-	-	-	16
		16	-	-	-	-	16
31. decembar 2018.							
Bez kamata		21	-	-	-	-	21
		21	-	-	-	-	21

21. KREDITNI KVALITET FINANSIJSKE IMOVINE

Fond investira samo u derivate, vlasničke vrijednosnice, zadužnice i druge kamatne investicije (dužničke hartije od vrijednosti) s kreditnim rejtingom investicionog razreda prema ocjenama S&P, Moody's ili Fitch.

Otvoreni investicijski fond sa javnom ponudom „Raiffeisen Balance“
 Napomene uz finansijske izvještaje
 za godinu koja je završila 31. decembra 2019.
 (Svi iznosi su izraženi u hiljadama KM, osim ako nije drugačije naznačeno)

21. KREDITNI KVALITET FINANSIJSKE IMOVINE (NASTAVAK)

Sljedeća tabela analizira portfelj takvih sredstava Fonda prema kategoriji rejting agencija:

Izdavatelj	Rejting (S&P)		Iznos	
	31.decembar 2019	31.decembar 2018	31.decembar 2019	31.decembar 2018
Bosna i Hercegovina	B/Positive/B	B/Positive/B	838	1.484
Republika Hrvatska	BBB-/Stable/A-3	BB+/Positive/B	588	588
Republika Turska	BB-/Stable/B	BB-/Stable/B	202	-
Republika Srbija	BB/Positive/B	BB/Positive/B	558	814
Ukupno obaveznice			2.186	2.886
Ukupno imovina			4.056	5.649
% obveznica u imovini			53,9%	51,1%

22. FER VRIJEDNOST FINANSIJSKIH INSTRUMENTATA

Uprava smatra da knjigovodstveni iznosi finansijske imovine i finansijskih obaveza priznati u finansijskim izvještajima a koji se vode po amortiziranom trošku približno odgovaraju njihovim fer vrijednostima. Za imovinu koja se vodi po fer vrijednosti, Društvo na svaki izvještajni datum radi usklađenje vrijednosti na osnovu javno dostupnih indeksa.

	Knjigovo- dstvena vrijednost	Fer vrijednost ukupno	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
31. decembar 2019.						
Finansijska imovina koja se vodi po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	1.138	1.138	1.138	-	-	1.138
Finansijska imovina po amortizovanom trošku	2.580	2.580	393	-	2.187	2.580
Ukupno	3.718	3.718	1.531	-	2.187	3.718
31. decembar 2018.						
Finansijska imovina koja se vodi po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	1.496	1.496	1.496	-	-	1.496
Finansijska imovina po amortizovanom trošku	4.028	4.028	2.638	-	2.886	4.028
Ukupno	5.524	5.524	1.496	-	2.886	5.524

23. REGULATORNI ZAHTJEVI

Regulatorni zahtjevi u pogledu poslovanja i ograničenja ulaganja Fonda propisani su Zakonom o investicijskim fondovima (Službene novine Federacije BiH broj 85/08 i broj 25/17).

Prema članu 88. Zakona o investicijskim fondovima (u daljnjem tekstu Zakon), vrijednost imovine investicijskog fonda sa javnom ponudom ne može pasti ispod 1.000.000 KM tokom tri uzastopna kalendarska mjeseca, a ako se to dogodi fond mora biti likvidiran. Nadalje u skladu sa članom 90. Zakona propisane su naknade koje se naplaćuju klijentima, te način obračuna neto naknade. U skladu sa članom 91, 92. i 93. Zakona definisane su vrste troškova koje se mogu knjižiti na teret Fonda, kao i zahtjev da isti moraju biti navedeni u prospektu i statutu, te da pokazatelj ukupnih troškova ne smije prelaziti 3,5% prosječne godišnje neto vrijednosti imovine Fonda.

Nadalje, u skladu sa članom 97. Zakona, ulaganje imovine otvorenog investicijskog fonda sa javnom ponudom podliježe sljedećim ograničenjima:

- a) najviše 10% neto vrijednosti imovine fonda može biti uloženo u vrijednosne papire ili instrumente tržišta novca jednog emitenta, osim za vrijednosne papire ili instrumente tržišta novca kojim se trguje na berzi ili na drugom uređenom javnom tržištu, pod uvjetom da je takvo ulaganje predviđeno prospektom i statutom fonda, te u slučaju novoemitiranih prenosivih vrijednosnih papira;
- b) najviše 10% neto vrijednosti imovine fonda može biti uloženo u prenosive vrijednosne papire ili instrumente tržišta novca jednog emitenta, pod uvjetom da ako je vrijednost prenosivih vrijednosnih papira ili instrumenata tržišta novca jednog emitenta koji čine imovinu fonda veća od 5% neto vrijednosti imovine Fonda, zbir vrijednosti tih ulaganja za sve takve emitente ne može preći 40% neto vrijednosti imovine Fonda, osim u slučajevima:

1. u kojim je emitent ili za koje garantuje Federacija, Republika Srpska, država članica ili jedinica lokalne uprave države članice, država koja nije članica Evropske unije ili međunarodna javna organizacija čije su članice jedna ili više država članica, može se ulagati bez ograničenja pod uvjetom da:

- u prospektu, statutu i promotivnim materijalima fonda budu jasno navedene države, jedinice lokalne uprave ili međunarodne organizacije u čije se vrijednosne papire i instrumente tržišta novca može ulagati više od 35% neto vrijednosti imovine fonda;
- imovina fonda sastoji se od najmanje šest različitih vrijednosnih papira ili instrumenata tržišta novca, i
- vrijednost niti jednog pojedinačnog vrijednosnog papira ili instrumenta tržišta novca iz tačke b) alineja 1) ovog stava ne prelazi 30% neto vrijednosti imovine fonda;

2. najviše 25% neto vrijednosti imovine fonda može biti uloženo u obveznice koje odobri Komisija, a koje emitiraju banke registrirane u Federaciji, Republici Srpskoj ili državi članici koje su na osnovu nekog zakona ili propisa predmet posebnog javnog nadzora s ciljem zaštite investitora u te obveznice. Sredstva prikupljena emisijom takvih obveznica moraju biti uložena, u skladu sa zakonom, u imovinu koja će do dospeljeća obveznica omogućiti ispunjenje obaveza koje proizlaze iz obveznica i koja bi u slučaju nesolventnosti emitenta prioriteto poslužila za povrat glavnice i kamata iz tih obveznica. Ako je više od 5% neto vrijednosti imovine fonda uloženo u takve obveznice jednog emitenta, ukupna vrijednost tih ulaganja koja čine više od 5% netovrijednosti imovine fonda ne može preći 80% neto vrijednosti imovine fonda,

Otvoreni investicijski fond sa javnom ponudom „Raiffeisen Balance“

Napomene uz finansijske izvještaje

za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(Svi iznosi su izraženi u hiljadama KM, osim ako nije drugačije naznačeno)

23. REGULATORNI ZAHTJEVI (NASTAVAK)

3. najviše 20% neto vrijednosti imovine fonda može biti uloženo u vrijednosne papire ili instrumente tržišta novca čiji su emitenti lica koja čine grupu povezanih društava u skladu sa Zakonom o investicijskim fondovima i zakona kojim se regulira emisija i promet vrijednosnih papira,
4. najviše 20% neto vrijednosti imovine fonda može se položiti kao depozit u istu ovlaštenu banku u Bosni i Hercegovini ili državi članici, ili nekoj drugoj državi, pod uvjetom da podliježu nadzoru i ograničenjima koje će Komisija u smislu sigurnosti investitora smatrati najmanje jednakim onim u Federaciji, koji dospijevaju u roku koji ne može biti duži od godinu dana i koji se mogu u svakom trenutku razročiti,
5. najviše 20% neto vrijednosti imovine Fonda može biti uloženo u udjele ili dionice jednog investicijskog Fonda, uz uvjet da najviše 30% neto vrijednosti imovine Fonda može biti uloženo u fondove iz člana 96. stav 1, tačka c, osim za fondove osnovane na osnovu odobrenja nadležnog tijela države članice, koji posluju u skladu sa odredbama Zakona o investicijskim fondovima koje uređuju poslovanje otvorenih investicijskih fondova sa javnom ponudom.

Otvoreni investicijski fond sa javnom ponudom ne može biti vlasnik:

- više od 10% dionica sa pravom glasa jednog emitenta,
- više od 10% dionica bez prava glasa jednog emitenta,
- 10% dužničkih vrijednosnih papira emitiranih od jednog emitenta,
- 25% udjela pojedinog investicijskog fonda,
- 10% instrumenata tržišta novca jednog emitenta uz izuzetak da se ograničenja iz ovog stava ne primjenjuju na dužničke vrijednosne papire i instrumente tržišta novca čiji su emitenti Federacija, Republika Srpska, Bosna i Hercegovina, jedinica lokalne samouprave Federacije, Republike Srpske, država članica, jedinica lokalne uprave države članice, države koja nije članica Evropske unije, međunarodna javna organizacija čije su članice jedna ili više država članica.

Fond nije ulagao u finansijske derivate, prenosive vrijednosne papire niti instrumente tržišta novca drugih organiziranih tržišta (OTC).

Nisu utvrđena odstupanja u pogledu ograničenja pogledu poslovanja i ograničenja ulaganja Fonda propisana Zakonom.

U nastavku su prezentirane dodane informacije čija je objava obavezna u skladu sa Zakonom:

Izvještaj o vrijednosti imovine i cijeni udjela Fonda

Udjel Fonda	Godina				
	2019.	2018.	2017.	2016.	2015.
Najniža vrijednost imovine Fonda	4.048.183	5.219.865	2.366.016	2.217.259	1.940.022
Najviša vrijednost imovine Fonda	5.750.369	5.954.626	5.233.234	3.257.074	2.783.986
Najniža cijena udjela u Fondu	126,39	120,04	122,70	115,09	111,56
Najviša cijena udjela u Fondu	127,22	127,25	126,22	125,03	121,92

Otvoreni investicijski fond sa javnom ponudom „Raiffeisen Balance“

Napomene uz finansijske izvještaje

za godinu koja je završila 31. decembra 2019.

(Svi iznosi su izraženi u hiljadama KM, osim ako nije drugačije naznačeno)

23. REGULATORNI ZAHTEJEVI (NASTAVAK)

Izvještaj o uporednim podacima za neto vrijednost imovine, neto vrijednost imovine po udjelu, pokazatelj ukupnih troškova i raspodjele prihoda, tj. dobiti, po dionici tokom godine

Pokazatelj	Godina		
	2019.	2018.	2017.
Prosječna neto vrijednost imovine	5.026.812,33	5.688.967,91	3.861.960,91
Prosječna neto vrijednost imovine po udjelu	124,4854	125,0220	124,6393
Pokazatelj ukupnih troškova (%)	3,21	3,29	3,19
Dividenda po dionici	-	-	-

Izvještaj o berzanskim posrednicima sa kojima je obavljeno minimalno 10% transakcija

Pokazatelj	RaiffeisenBank Austria d.d.	Raiffeisen Bank AD Beograd	Raiffeisen Bank dd BiH	Raiffeisen CAPITAL ad Banja Luka
Ukupna vrijednost svih transakcija obavljenih putem berzanskog posrednika iskazana kao procenat svih obavljenih transakcija tokom godine	56,70%	17,80%	6,65%	18,85%
Provizija plaćena berzanskom posredniku izražena kao procenat ukupne vrijednosti obavljenih transakcija putem tog berzanskog posrednika	0,08%	0,02%	0,11%	0,25%

24. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA STANJA

Na osnovu dokumenta Poslovni model za upravljanje finansijskom imovinom Društva i fondova V1.1. koji je usvojen 20. decembra 2019. godine i Odluke o reklasifikaciji imovine fondova pod upravljanjem Društva (broj 157/19 od 25. decembra 2019. godine) na datum 1. januar 2020. godine izvršena je reklasifikacija dijela portfolija vrijednosnih papira izvan kategorije mjerenja po amortizovanom trošku u kategoriju mjerenja po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha.

25. ODOBRENJE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Potpisali za i u ime Uprave Društva dana 9. marta 2020. godine.

Ademir Osmanović, direktor

Otvoreni investicijski fond sa javnom ponudom „Raiffeisen Balance“

Prilog 1

Obrasci u skladu sa Pravilnikom o sadržaju, rokovima i obliku izvještaja investicijskih fondova, društava za upravljanje i banke depozitara

1. Opći podaci o investicijskom fondu na dan 31.12.2019. godine

Opis	Sadržaj
1. Informacije o identitetu Fonda	
punu i skraćenu firmu, adresu sjedišta:	Raiffeisen BALANCE otvoreni investicijski fond sa javnom ponudom, Sarajevo, Zmaja od Bosne bb
broj telefona i telefaksa:	telefon: +387 33 728 600 fax:
e-mail adresu:	Raiffeisen.Balance@raiffeisengroup.ba
web:	http://raiffeiseninvest.ba/
registarski broj Fonda u registru kod Komisije:	JP-M-032-08
ime i prezime direktora Fonda;	n/a
ime i prezime predsjednika i članova nadzornog odbora Fonda;	n/a
ime i prezime članova odbora za reviziju;	n/a
firmu i sjedište vanjskog revizora;	Deloitte d.o.o. Sarajevo
firmu i adresu sjedište depozirata Fonda.	Unicredit bank dd Mostar, , Sarajevo
2. Informacije o Društvu koje upravlja Fondom:	
punu i skraćenu firmu, adresu sjedišta:	Raiffeisen INVEST društvo za upravljanje fondovima d.d., Zmaja od Bosne bb
broj telefona i telefaksa:	telefon: +387 33 728 600 fax:
e-mail adresu:	
web:	http://raiffeiseninvest.ba/
broj i datum Rješenja Kojim je izdata dozvola za osnivanje Društva	br. 05/1-19-283-1/11, 18.08.2011
broj i datum Rješenja Kojim je izdata dozvola Društvu za upravljanje Fondom:	05-3-19-11/13 od 10.01.2013
imena i prezimena članova uprave Društva:	Ademir Osmanović Direktor
imena i prezimena predsjednika i članova nadzornog odbora Društva;	Mirha Hasanbegović, Karheinz Dobnigg, Peter Žilinek
imena i prezimena članova odbora za reviziju;	n/a
firmu i sjedište vanjskog revizora;	Deloitte d.o.o. Sarajevo
firmu i adresu sjedište depozirata Fonda.	Unicredit bank dd Mostar, , Sarajevo

Otvoreni investicijski fond sa javnom ponudom „Raiffeisen Balance“

Prilog 1

Obrasci u skladu sa Pravilnikom o sadržaju, rokovima i obliku izvještaja investicijskih fondova, društava za upravljanje i banke depozitara

2. Izvještaj o potfoliju investicijskog fonda na dan 31.12.2019. godine

R. br.	Naziv emitenta	Oznaka papira	Ukupan broj emitovanih vp/udjela	Broj vp/udjela u vlasništvu fonda	% vlasništva fonda	Nabavna cijena vp/udjela	Fer cijena vp/udjela	Ukupna vrijednost ulaganja	% od NVI fonda	Način vrednovanja	% prekoračenja u investiranju	Vrijednost prekoračenja	Razlog prekoračenja i rok za usaglašavanje
1	2	3	4	5	6 (5/4*100)	7	9	10 (5*9)	11	12	13	14	14
Ulaganja u depozite u FBiH													
1	SBERBANK BH DD BIH		0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	53.439,02	1,32%		0,00%		
2	SPARKASSE BANK DD BIH		0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	340.444,68	8,43%		0,00%		
Ukupno u F BiH								393.883,70	9,75%		0,00%	0,00	
Ukupno u depozite								393.883,70	9,75%		0,00%	0,00	
Ulaganja u obveznice emitenata sa sjedištem u R Srpskoj													
1	Ministarstvo finansija-Republika Srpska	RSRS-O-D	35.996.199,00	252.870,00	0,70%	46,95	94,86	119.942,07	2,97%	Do dospijeca	0,00%		
2	Ministarstvo finansija-Republika Srpska	RSRS-O-G	21.818.286,00	444.421,00	2,04%	55,08	92,74	247.290,80	6,12%	Do dospijeca	0,00%		
3	Ministarstvo finansija-Republika Srpska	RSRS-O-F	55.449.667,00	350.022,00	0,63%	55,98	94,22	197.873,69	4,90%	Do dospijeca	0,00%		
4	Ministarstvo finansija-Republika Srpska	RSRS-O-A	40.764.772,00	703.055,00	1,72%	38,50	96,96	272.673,44	6,75%	Do dospijeca	0,00%		
Ukupno u R Srpskoj								837.780,00	20,74%		0,00%	0,00	

Otvoreni investicijski fond sa javnom ponudom „Raiffeisen Balance“

Prilog 1

Obrasci u skladu sa Pravilnikom o sadržaju, rokovima i obliku izvještaja investicijskih fondova, društava za upravljanje i banke depozitara

2. Izvještaj o potfoliju investicijskog fonda na dan 31.12.2019. godine (nastavak)

R. br	Naziv emitenta	Oznaka papira	Ukupan broj emitovanih vp/udjela	Broj vp/udjela u vlasništvu fonda	% vlasništva fonda	Nabavna cijena vp/udjela	Fer cijena vp/udjela	Ukupna vrijednost ulaganja	% od NVI fonda	Način vrednovanja	% prekoračenja u investiranju	Vrijednost prekoračenja	Prekoračenje
1	2	3	4	5	6 (5/4*100)	7	9	10 (5*9)	11	12	13	14	15
Ulaganja u obveznice emitenata sa sjedištem u inostranstvu													
1	Ministarstvo financija Republike Hrvatske	CROATI 2.75 2030	1.275.000.000,00	150.000,00	0,01%	195,27	195,29	292.935,72	7,25%	Do dospijeća	0,00%		
2	Ministarstvo financija Republike Hrvatske	CROATI 2.7 2028	750.000.000,00	150.000,00	0,02%	196,64	196,54	294.814,15	7,30%	Do dospijeća	0,00%		
3	Ministarstvo finansija Republike Turske	TURKEY 4.35 2021	1.250.000.000,00	100.000,00	0,01%	203,08	201,52	201.518,54	4,99%	Do dospijeća	0,00%		
4	Ministarstvo finansija i privrede republike Srbije	RSOB18180	65.129.000,00	150.000,00	0,23%	195,76	195,73	293.591,66	7,27%	Do dospijeća	0,00%		
5	Ministarstvo finansija i privrede republike Srbije	RSOB18176-	86.852.000,00	127.000,00	0,15%	210,24	208,82	265.207,41	6,56%	Do dospijeća	0,00%		
Ukupno u inostranstvu								1.348.067,47	33,37%		0,00%	0,00	
Ukupno u obveznice								2.185.847,46	54,11%		0,00%	0,00	
Ulaganja u udjele OIF iz inostranstva													
1	Raiffeisen CAPITAL Management	RCM-AUSTRIAN EQUITIES	0,00	369,68	0,00%	369,01	455,36	168.334,31	4,17%	Trgovački	0,00%		
2	iShares/USA	DAXEX GY	79.850.000,00	2.608,00	0,00%	177,77	222,18	579.451,41	14,34%	Trgovački	0,00%		
3	iShares/USA	IBCH	23.800.000,00	3.491,00	0,01%	89,47	111,90	390.632,24	9,67%	Trgovački	0,00%		
Ukupno u inostranstvu								1.138.417,96	28,18%		0,00%	0,00	
Ukupno u udjele OIF								1.138.417,96	28,18%		0,00%	0,00	
Ukupna vrijednost ulaganja fonda								3.718.149,12	92,04%		0,00%	0,00	

Otvoreni investicijski fond sa javnom ponudom „Raiffeisen Balance“

Prilog 1

Obrasci u skladu sa Pravilnikom o sadržaju, rokovima i obliku izvještaja investicijskih fondova, društava za upravljanje i banke depozitara

3. Izvještaj o obračunu vrijednosti neto imovine investicijskog fonda za 01.01.2019.-31.12.2019. godine

Datum	IMOVINA FONDA					OBAVEZE FONDA					Ukupna neto vrijednost imovine	Broj dionica/udjela fonda	NVI po dionici/udjelu fonda
	Gotovina	Ulaganja	Potraživanja	Ostalo	UKUPNO	Obaveze po osnovu ulaganja fonda	Obaveze po osnovu troškova poslovanja	obaveze prema DUF-u	Ostale	UKUPNO			
1	2	3	4	5	7	8	9	10	12	15	16 (7-15)	17	18(16/17)
31.01.2019	61.670,80	5.595.272,98	42.340,54		5.699.284,32	0,00	11.952,85	7.449,80		19.402,65	5.679.881,67	46.554,0718	122,0062
28.02.2019	51.256,12	5.658.045,87	41.066,98		5.750.368,98	0,00	5.920,52	7.008,76		12.929,28	5.737.439,70	46.541,9509	123,2748
31.03.2019	25.481,98	5.601.532,88	38.686,34		5.665.701,21	0,00	5.672,46	7.761,16		13.433,62	5.652.267,59	45.677,8860	123,7423
30.04.2019	79.115,89	5.507.826,39	43.853,23		5.630.795,51	0,00	8.932,49	7.025,82		15.958,31	5.614.837,20	44.866,9493	125,1462
31.05.2019	176.751,72	5.305.002,01	70.565,29		5.552.319,01	0,00	24.830,14	8.130,83		32.960,97	5.519.358,04	44.268,3103	124,6746
30.06.2019	289.113,69	5.030.377,75	71.220,83		5.390.712,28	13.892,98	10.173,71	6.487,82		30.554,51	5.360.157,77	43.052,7325	124,5035
31.07.2019	356.486,59	4.727.876,38	52.060,06		5.136.423,03	0,00	7.438,29	6.732,55		14.170,84	5.122.252,19	40.903,2224	125,2286
31.08.2019	51.025,74	4.521.127,00	29.732,92		4.601.885,66	0,00	5.762,22	5.452,54		11.214,76	4.590.670,90	37.168,3966	123,5093
30.09.2019	52.047,10	4.405.781,58	47.935,00		4.505.763,68	0,00	15.896,64	5.463,06		21.359,70	4.484.403,98	35.962,5154	124,7037
31.10.2019	61.862,25	4.224.681,73	41.131,67		4.327.675,65	0,00	17.107,09	5.117,39		22.224,48	4.305.451,16	34.448,6700	124,9920
30.11.2019	145.268,25	4.079.496,52	59.452,60		4.284.217,37	0,00	56.895,87	5.487,23		62.383,10	4.221.834,27	33.344,0256	126,6172
31.12.2019	254.236,45	3.741.863,62	52.082,62		4.048.182,69	0,00	10.009,84	4.979,31		14.989,15	4.033.193,55	31.780,0621	126,9095
Ukupno	1.604.316,58	58.398.884,71	590.128,08	0,00	60.593.329,37	13.892,98	180.592,12	77.096,27	0,00	271.581,37	60.321.748,01	484.568,7928	1.495,3078
Prosjek	133.693,05	4.866.573,73	49.177,34	0,00	5.049.444,11	1.157,75	15.049,34	6.424,69	0,00	22.631,78	5.026.812,33	40.380,7327	124,6090

Otvoreni investicijski fond sa javnom ponudom „Raiffeisen Balance“

Prilog 1

Obrasci u skladu sa Pravilnikom o sadržaju, rokovima i obliku izvještaja investicijskih fondova, društava za upravljanje i banke depozitara

4. Izvještaj o obračunu neto vrijednosti imovine po dionici/udjelu na dan 31.12.2019. godine

Redni broj	Opis	Ukupna vrijednost na dan izvještavanja	Učešće u vrijednosti imovine fonda (%)
1	2		
1.	Dionice	0	0
2.	Obveznice	2185847,46	53,9
3.	Ostali vrijednosni papiri	1138417,96	28,07
4.	Depoziti i plasmani	393883,7	9,71
5.	Gotovina i gotovinski ekvivalenti	307906,39	7,59
6.	Nekretnine	0	0
7.	Ostala imovina	29627,88	0,73
I	UKUPNA IMOVINA	4055683,39	100
II	UKUPNE OBAVEZE	15963,62	
III=(I-II)	NETO IMOVINA	4039719,77	
IV	BROJ DIONICA/UDJELA	31782,328	
V=(III/IV)	NETO VRIJEDNOST IMOVINE PO DIONICI/UDJELU	127,1058	

Otvoreni investicijski fond sa javnom ponudom „Raiffeisen Balance“

Prilog 1

Obrasci u skladu sa Pravilnikom o sadržaju, rokovima i obliku izvještaja investicijskih fondova, društava za upravljanje i banke depozitara

5. Izvještaj o NVI po dionici/udjelu i cijeni udjela/dionice investicijskog fonda

Dionica/Udio fonda	Tekući period	Prethodni period	Raniji periodi		
			Oktobar	Septembar	August
Najniža neto vrijednost imovine po dionici	126,3941	126,1124	123,7576	123,7394	122,8912
Najviša neto vrijednost imovine po dionici	127,2246	126,9858	126,0784	125,1248	124,5057
Najniža cijena	126,3941	126,1124	123,7576	123,7394	122,8912
Najviša cijena	127,2246	126,9858	126,0784	125,1248	124,5057
Prosječna cijena	126,9095	126,6172	124,9920	124,7037	123,5093

Otvoreni investicijski fond sa javnom ponudom „Raiffeisen Balance“

Prilog 1

Obrasci u skladu sa Pravilnikom o sadržaju, rokovima i obliku izvještaja investicijskih fondova, društava za upravljanje i banke depozitara

6. Izvještaj o strukturi i visini troškova koji se naplaćuju na teret imovine otvorenog investicijskog fonda

Vrsta troška	Iznos (KM)	Udio %
Naknada društvu za upravljanje (provizija)	125.537,91	77,80%
Naknada Registru	0,00	0,00%
Naknada depozitaru	23.762,65	14,73%
Naknada za reviziju	7.020,00	4,35%
Naknada za računovodstvo	0,00	0,00%
Naknada berzi	0,00	0,00%
Troškovi kupovine i prodaje ulaganja	999,59	0,62%
Troškovi servisiranja dioničara	0,00	0,00%
Naknade i troškovi nadzornog odbora	0,00	0,00%
Naknade i troškovi direktora fonda	0,00	0,00%
Ostali troškovi	4.049,32	2,51%
Ukupno troškovi	161.369,47	100,00%
Prosječna godišnja vrijednost neto imovine fonda	5.022.138,73	
Udio troškova u prosječnoj godišnjoj neto vrijednosti imovine fonda (%)	3,19%	

Otvoreni investicijski fond sa javnom ponudom „Raiffeisen Balance“

Prilog 1

Obrasci u skladu sa Pravilnikom o sadržaju, rokovima i obliku izvještaja investicijskih fondova, društava za upravljanje i banke depozitara

7. Izvještaj o transakcijama sa ulaganjima investicijskog fonda

Naziv emitenta	Simbol	Stanje na početku perioda				Transakcije tokom perioda						Stanje na kraju perioda			
		% učešća kod emitenta	Jedinična fer vrij.	Ukupna fer vrijednost ulaganja	% učešća u NVI fonda	Kupovine			Prodaje			% učešća kod emitenta	Jedinična fer vrij.	Ukupna fer vrijednost ulaganja	% učešća u NVI fonda
						količina	prosječna cijena	vrijednost	količina	prosječna cijena	vrijednost				
FBIH - FEDERALNO MINISTARSTVO FINACIJA	FBIHK1A	0,26%	100,00	120.147,99	2,16%	0,00	0,00	0,00	120.151,00	100,00	120.151,00	0,00%	0,00	0,00	0,00%
iShares/USA	IBCH	0,03%	89,47	565.459,24	10,05%	0,00	0,00	0,00	2.829,00	106,71	301.127,63	0,01%	111,90	390.632,24	9,67%
Raiffeisen CAPITAL Management	RCM-AUSTRIAN EQUITIES	0,00%	369,01	212.325,20	3,77%	0,00	0,00	0,00	205,72	461,56	94.951,83	0,00%	455,36	168.334,31	4,17%
Ministarstvo finansija- Republika Srpska	RSDS-O-F	0,26%	99,81	27.327,60	0,49%	0,00	0,00	0,00	273.790,00	100,00	27.379,00	0,00%	0,00	0,00	0,00%
Ministarstvo finansija- Republika Srpska	RSDS-O-G	0,52%	100,00	105.276,08	1,89%	0,00	0,00	0,00	175.455,00	101,06	70.926,29	0,00%	0,00	0,00	0,00%
Ministarstvo finansija- Republika Srpska	RSDS-O-G	0,52%	100,00	105.276,08	1,89%	0,00	0,00	0,00	350.910,00	100,00	35.091,00	0,00%	0,00	0,00	0,00%
Ministarstvo finansija i privrede republike Srbije	RSOB17150	0,00%	0,00	0,00	0,00%	125.000,00	201,90	252.372,70	125.000,00	201,96	252.454,21	0,00%	0,00	0,00	0,00%
Ministarstvo finansija i privrede republike Srbije	RSOB17150	0,13%	202,79	253.485,65	4,60%	0,00	0,00	0,00	125.000,00	201,90	252.372,70	0,00%	0,00	0,00	0,00%
Ministarstvo finansija- Republika Srpska	RSRS-O-A	1,72%	96,24	338.308,01	6,06%	0,00	0,00	0,00	703.055,00	100,00	70.305,50	1,72%	96,96	272.673,44	6,80%
Ministarstvo finansija- Republika Srpska	RSRS-O-C	0,62%	94,79	236.023,26	4,21%	0,00	0,00	0,00	498.007,00	99,00	197.200,72	0,00%	0,00	0,00	0,00%

Otvoreni investicijski fond sa javnom ponudom „Raiffeisen Balance“

Prilog 1

Obrasci u skladu sa Pravilnikom o sadržaju, rokovima i obliku izvještaja investicijskih fondova, društava za upravljanje i banke depozitara

7. Izvještaj o transakcijama sa ulaganjima investicijskog fonda (nastavak)

Naziv emitenta	Simbol	Stanje na početku perioda				Transakcije tokom perioda						Stanje na kraju perioda			
		% učešća kod emitenta	Jedinična fer vrij.	Ukupna fer vrijednost ulaganja	% učešća u NVI fonda	Kupovine			Prodaje			% učešća kod emitenta	Jedinična fer vrij.	Ukupna fer vrijednost ulaganja	% učešća u NVI fonda
						količina	prosječna cijena	vrijednost	količina	prosječna cijena	vrijednost				
Ministarstvo finansija-Republika Srpska	RSRS-O-C	0,62%	94,79	236.023,26	4,21%	0,00	0,00	0,00	498.007,00	100,00	49.800,70	0,00%	0,00	0,00	0,00%
Ministarstvo finansija-Republika Srpska	RSRS-O-D	0,70%	93,90	142.459,82	2,55%	0,00	0,00	0,00	252.870,00	100,00	25.287,00	0,70%	94,86	119.942,07	2,99%
Ministarstvo finansija-Republika Srpska	RSRS-O-F	0,63%	93,31	228.619,18	4,10%	0,00	0,00	0,00	350.022,00	100,00	35.002,20	0,63%	94,22	197.873,69	4,94%
Ministarstvo finansija-Republika Srpska	RSRS-O-G	2,04%	91,80	285.578,20	5,08%	0,00	0,00	0,00	444.421,00	100,00	44.442,10	2,04%	92,74	247.290,80	6,12%
State Street ETF/USA	SPY US EQUITY	0,00%	426,75	254.343,83	4,52%	0,00	0,00	0,00	596,00	504,00	300.319,71	0,00%	0,00	0,00	0,00%
Ministarstvo finansija Republike Turske	TURKEY 4.35 2021	0,00%	0,00	0,00	0,00%	100.000,00	203,08	203.080,15	0,00	0,00	0,00	0,01%	201,52	201.518,54	5,02%
SBERBANK BH DD BIH	depozit	0,00%	0,00	362.510,00	6,44%	1,00	0,00	363.439,02	5,00	0,00	672.510,00	0,00%	0,00	53.439,02	1,32%
SPARKASSE BANK DD BIH	depozit	0,00%	0,00	780.000,00	13,86%	1,00	0,00	710.444,68	7,00	0,00	1.150.000,00	0,00%	0,00	340.444,68	8,43%

Otvoreni investicijski fond sa javnom ponudom „Raiffeisen Balance“

Prilog 1

Obrasci u skladu sa Pravilnikom o sadržaju, rokovima i obliku izvještaja investicijskih fondova, društava za upravljanje i banke depozitara

8. Izvještaj o vrijednosti transakcija investicijskog fonda obavljenim putem pojedinačnog profesionalnog posrednika i iznosu obračunate naknade

Naziv berzanskog posrednika	Vrijednost transakcija	Učešće u ukupnoj vrijednosti transakcija	Iznos provizije	Učešće provizije u vrijednosti transakcija
1	2	3	4	5=4/3
RAIFFEISENBANK AUSTRIA DD	809.777,00	56,70%	401,59	0,03%
Raiffeisen Bank AD Beograd	254.254,29	17,80%	0,00	0,00%
Raiffeisen CAPITAL ad Banja Luka	269.244,72	18,85%	416,42	0,03%
ZAGREBACKA BANKA DD	94.951,83	6,65%	195,58	0,01%
Ukupno	1.428.227,83	100,00%	1.013,59	0,07%

9. Izvještaj o finansijskim pokazateljima investicijskog fonda

R.Br.	Pozicija	Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4
I	Vrijednost neto imovine po dionici/udjelu fonda na početku perioda		
1.	Neto imovina fonda na početku perioda	5.617.119,83	5.232.670,64
2.	Broj dionica/udjela na početku perioda	46.585,1837	41.482,6495
3.	Vrijednost dionice/udjela na početku perioda	120,5774	126,1412
II	Vrijednost neto imovine fond po dionici/udjela na kraju perioda		
1.	Neto imovina fonda na kraju perioda	4.039.719,76	5.627.328,51
2.	Broj dionica/udjela na kraju perioda	31.782,3280	46.668,6157
3.	Vrijednost dionice/udjela na kraju perioda	127,1058	120,5806
III	Finansijski pokazatelji		
1.	Odnos rashoda i prosječne neto imovine	3,21%	3,39%
2.	Odnos realizovane dobiti od ulaganja i prosječne neto imovine	2,62%	1,79%
3.	Isplaćeni iznos investitorima u toku godine		
4.	Stopa prinosa na neto imovinu fonda	5,41%	-4,41%

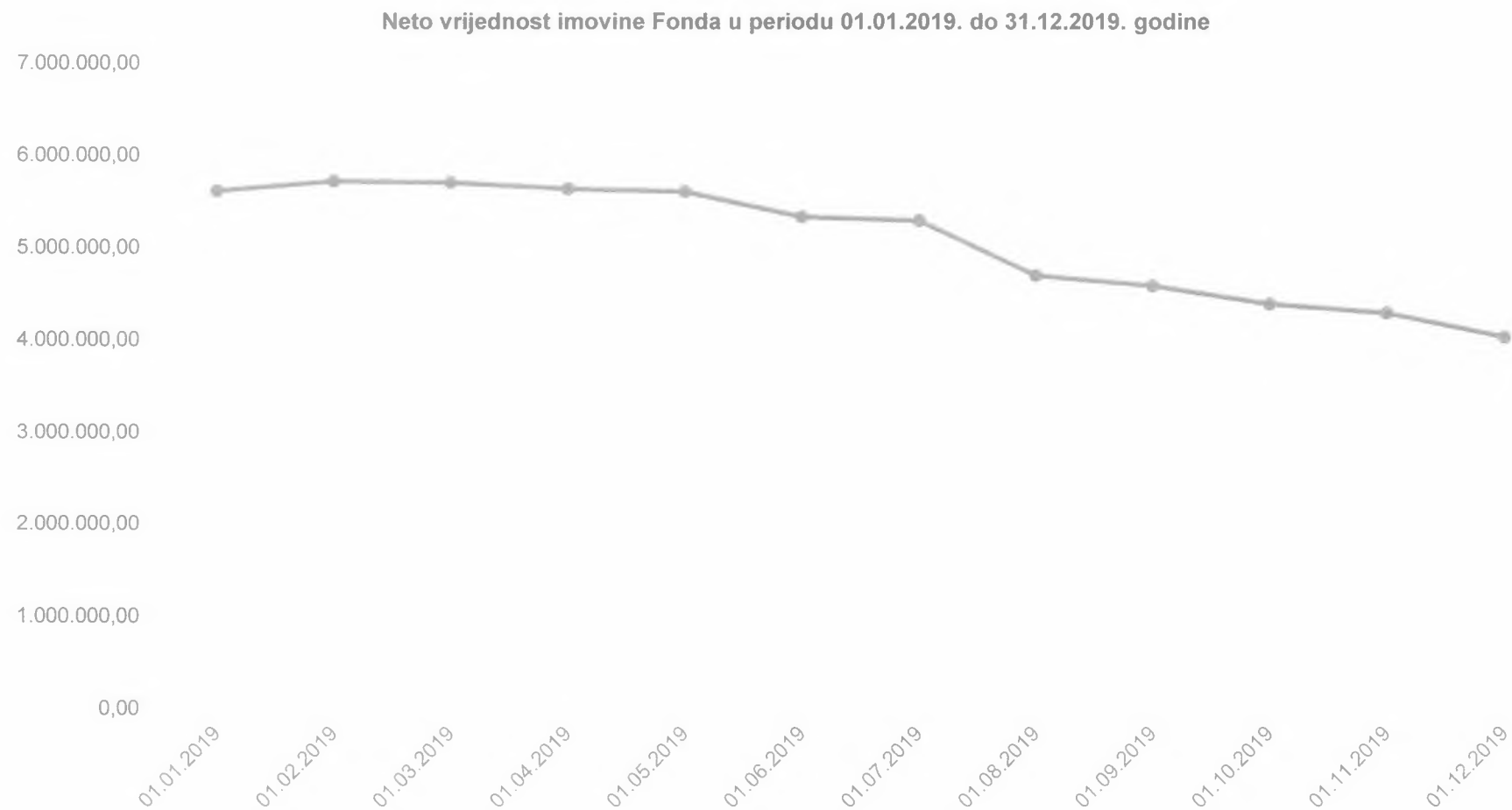
Otvoreni investicijski fond sa javnom ponudom „Raiffeisen Balance“

Prilog 1

Obrasci u skladu sa Pravilnikom o sadržaju, rokovima i obliku izvještaja investicijskih fondova, društava za upravljanje i banke depozitara

10. Izvještaj o prihodima fonda po osnovu dividende za period od 01.01.2019 do 31.12.2019. godine

Naziv emitenta	Simbol	Broj dionica ili % učešća	Dividenda po dionici	Ukupni prihodi
State Street ETF/USA	SPY US EQUITY	596	1,23	886,59
State Street ETF/USA	SPY US EQUITY	259	1,43	455,24
Raiffeisen CAPITAL Management	RCM-AUSTRIAN EQUITIES	370	0,44	314,59

Otvoreni investicijski fond sa javnom ponudom „Raiffeisen Balance“

Prilog 3

Usklađivanje finansijskih izvještaja u skladu s zakonskim okvirom finansijskom izvještavanja i izvještaja prema Obrascu bilansa stanja investicionog fonda koji su izdati od strane Federalnog ministarstva finansija ("Službene novine Federacije BiH", broj: 82/10)

<i>Finansijski izvještaji u skladu sa Pravilnikom o sadržaju rokovima i obliku izvještaja IF DUF i Banke depozitara</i>			<i>Finansijski izvještaji u skladu sa MSFI</i>			Razlika
	Napomena	31. decembar 2019.		Napomena	31. decembar 2019.	
AKTIVA			AKTIVA			
<i>Dugoročna imovina</i>			<i>Dugoročna imovina</i>			
Gotovina i gotovinski elementi	8	308	Novac i novčani ekvivalenti		308	-
Dionice	9	1.138	Finansijska imovina koja se vodi po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha	7	1.364	(226)
Depoziti i plasmani i obveznice	10	2.580	Finansijska imovina koja se vodi po amortiziranom trošku	7	2.584	(4)
Ostala imovina	11	30	Kratkoročna potraživanja		30	-
UKUPNA AKTIVA		4.056	UKUPNA AKTIVA		4.286	(230)
PASIVA			PASIVA			
<i>Obaveze</i>			<i>Obaveze</i>			
Ostale obaveze	12	16	Obaveze po osnovu tekućeg poslovanja		16	-
<i>Ukupno obaveze</i>		16	<i>Ukupno obaveze</i>		16	-
<i>Neto imovina</i>			<i>Neto imovina</i>			
Vrijednost udjela		3.499	Udjeli		3.499	-
Neraspoređena dobit		541	Neraspoređena dobit		771	(230)
<i>Ukupno kratkoročne obaveze</i>		4.040	<i>Ukupno kratkoročne obaveze</i>		4.270	(230)
UKUPNO PASIVA		4.056	UKUPNO PASIVA		4.286	(230)

Otvoreni investicijski fond sa javnom ponudom „Raiffeisen Balance“

Prilog 3

Usklađivanje finansijskih izvještaja u skladu s zakonskim okvirom finansijskom izvještavanja i izvještaja prema Obrascu bilansa stanja investicionog fonda koji su izdati od strane Federalnog ministarstva finansija ("Službene novine Federacije BiH", broj: 82/10)

Finansijski izvjestaji u skladu sa Pravilnikom o sadržaju rokovima i obliku izvještaja IF DUF i Banke depozitara			Finansijski izvještaji u skladu sa MSFI			Razlika
	Napo- mena	2019.		Napo- mena	2019.	
Poslovni prihodi	4	202	Poslovni prihodi	4	202	
Poslovni rashodi	5	(163)	Poslovni rashodi	5	(163)	
REALIZOVANI DOBITAK		39	REALIZOVANI DOBITAK		39	
Finansijski prihodi		-	Finansijski prihodi		-	
Finansijski rashodi		-	Finansijski rashodi		-	
REALIZOVANI DOBITAK PRIJE OPOREZIVANJA		39	REALIZOVANI DOBITAK PRIJE OPOREZIVANJA		39	
Porez na dobit		-	Porez na dobit		-	
REALIZOVANI DOBITAK POSLIJE OPOREZIVANJA		39	REALIZOVANI DOBITAK POSLIJE OPOREZIVANJA		39	
Nerealizovani dobici / (gubici), neto		235		7	-	235
POVEĆANJE NETO IMOVINE OD POSLOVANJA FONDA		274	POVEĆANJE NETO IMOVINE OD POSLOVANJA FONDA		39	235

Open investment fund with a public offering "Raiffeisen Balance"

Appendix 4

Management report on operating results of Fund, changes in portfolio and planned investment strategy in subsequent period

---

Na osnovu člana 58. u vezi sa članom 62. Statuta Raiffeisen Invest Društvo za upravljanje fondovima d.d. (u daljem tekstu: Društvo), Uprava Društva podnosi Nadzornom odboru sljedeći:

**IZVJEŠTAJ UPRAVE DRUŠTVA O
POSLOVANJU
OTVORENOG INVESTICIJSKOG FONDA
RAIFFEISEN BALANCE
za period 01.01.2019. – 31.12.2019.**

Pursuant to Article 58 in conjunction with Article 62 of Articles of Association of Raiffeisen Invest Fund Management Company JSC (hereinafter: the Company), Management Board of the Company submits to the Supervisory Board the following:

**RAIFFEISEN BALANCE OPEN ENDED FUND
REPORT ON BUSINESS RESULT
FOR A PERIOD BETWEEN 01.01.2019 –
31.12.2019**

Uvod

Izveštaj Uprave Raiffeisen INVEST dd Društvo za upravljanje investicijskim fondovima (u daljem tekstu: Društvo) o poslovanju Raiffeisen BALANCE otvoreni investicijski fond (u daljem tekstu Fond) za period 01.01.2019 - 31.12.2019. sadrži informacije o investicijskoj strategiji fonda, strukturi ulaganja, NAV-u i vrijednosti udjela, prinosu fonda.

Investicijska strategija fonda

Investicijski cilj Fonda je ostvarivanje visokih prinosa na duži rok kroz ulaganje imovine Fonda pretežno u obveznice i dionice inostranih izdavatelja. S obzirom na investicijski cilj Raiffeisen BALANCE, otvoreni investicijski fond s javnom ponudom je mješoviti fond koji investira svoju imovinu u različite klase imovine, s tim da udio pojedine klase imovine ne smije prelaziti 60% neto imovine Fonda.

Introduction

Raiffeisen BALANCE Open ended fund (hereinafter: Fund) report on business result for the period 01.01.2019 - 31.12.2019 presents information about Fund's investment strategy, investment structure, NAV and unit value and Fund's return.

Investment strategy

The investment objective of the Fund is to yield high returns over a long-term horizon by investing the assets of the Fund predominantly into the bonds and equities of foreign issuers. With regard to its investment objective, Raiffeisen BALANCE open-end investment fund with a public offering is a mixed fund, investing in different asset classes, where the share of each individual asset class must not exceed 60% of the net asset value of the Fund.

Struktura ulaganja na dan 31.12.2019. / Investment structure as of 31.12.2019

Na dan 31.12.2019. strukturu ulaganja Fonda čine: Obveznice 54,82%, ETF-ovi 28,18%, novac 17,00% NAV. / As of 31.12.2019 investment structure is as follows: Bonds 54,82%, ETF's 28,18% Cash 17,00% NAV.

Struktura ulaganja / Investment structure
Valutna izloženost/ Currency exposure

KM/BAM	36,51%
EUR /EUR	63,47%
USD/USD	0,02%

Geografska izloženost* / Geographical exposure

Bosna i Hercegovina /Bosnia and Herzegovina	25,14%
SAD/USA	28,93%
Hrvatska/Croatia	17,88%
Srbija/Serbia	16,98%
Austrija/Austria	5,02%
Turska/Turkey	6,04%

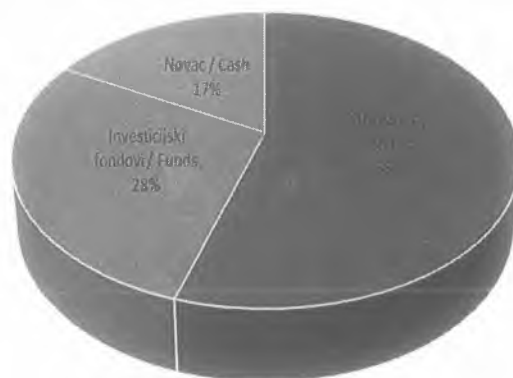
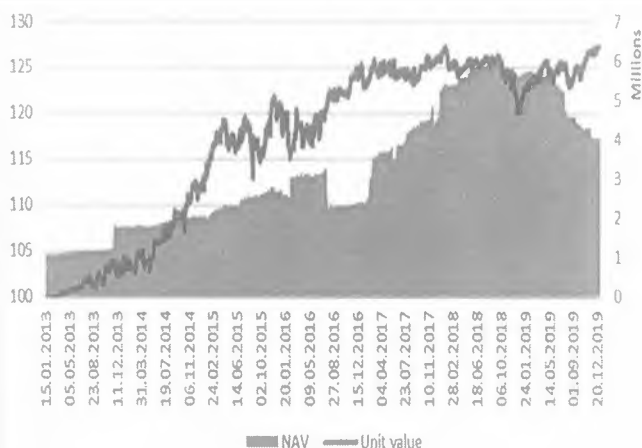
Sektorska izloženost* / Sector exposure

Država/Government	66,05%
ETF-ovi/ETFs	33,95%

*Geografska i sektorska izloženost iskazuju se za portfelj vrijednosnih papira/ * Sector weightings and geographical exposure of the securities portfolio

NAV i vrijednost udjela na dan 31.12.2019. / NAV and unit value as of 31.12.2019.

Vrijednost udjela / Unit value	127,1058
NAV / NAV	4.039.719,76

• Obveznice / Bonds • Investicijski fondovi / Funds • Novac / Cash

Pad NAV za period 01.01.2019 – 31.12.2019. iznosio je 1,5 mil KM. / Decrease of NAV for period 01.01.2019 – 31.12.2019 amounted to BAM 1,5 mln.

Handwritten signature

Prinos fonda / Fund's performance

Prikaz ostvarenih prinosa fond na dan 31.12.2019. je dat u nastavku / Overview of Fund's return as of 31.12.2019 is presented below:

Mjesečni prinos /Monthly return	Kvartalni prinos /Quarterly return	Polugodišnji prinos /Semi-annual return	Godišnji prinos /Annual return	Godišnji prinos 2018 /Annual return 2018	Prinos od osnivanja /Return since launching
0,14%	1,78%	1,74%	5,41%	-4,41%	27,11%

*Prinosi iz prošlosti imaju samo informativni karakter i ne predstavljaju mogućnost ili projekciju mogućeg prinosa u budućnosti / *Any data on past yields are indicative only and do not represent the possibility or a projection of potential future yield

Činjenice koje su obilježile period 01.01.2019. - 31.12. 2019, a koje su imale utjecaj na prinos Fonda Raiffeisen Balance-a: *The most important facts for the period 01.01.2019 - 31.12.2019, which affected the yield of Raiffeisen Balance:*

- Godišnji prinos na dan 31.12.2019. iznosi 5,41% (godišnji prinos Fonda na dan 31.12.2018. iznosio je -4,41%).
- Struktura ulaganja na dan 31.12.2019. iznosi Obveznice 54,82%, Novac 17,00% i Investicijski fondovi 28,18%.
- Annual yield as of 31.12.2019 equals 5,41% (annual Fund's yield as of 31.12.2018 amounted to -4,41%)*
- Investment structure as of 30.06.2019 is as follows: Bonds 54,82%, Cash 17,00% i IFs 28,18%.*

Za Upravu Društva / For the Management Board

Ademir Osmanović,
Direktor / CEO

Broj / No: 207b/20
Datum / Date: 05.03.2020.

Dostaviti / to be delivered to:

- Nadzorni odbor / Supervisory Board
- a/a

Raiffeisen INVEST Društvo za upravljanje fondovima d.d.

• 71 000 Sarajevo • Zmaja od Bosne bb • Tel.: +387 33 72 86 00 • Fax: +387 33 65 76 54
• Reg: Općinski sud Sarajevo MBS: 65-01-0754-11 • TRN: 1610000097640017 Raiffeisen BANK d.d. Bosna i Hercegovina, Zmaja od Bosne bb, Sarajevo • ID: 4201695670001 • www.raiffeiseninvest.ba